

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LIEPA — JULY 2, 1975

Nr. 153

L. K. B. Kronika Nr. 13

Teismas už "Kroniką"

Lietuvių tauta savo žemėje susilaukė laikų, kai maldaknygių gaminimas, įrašimas arba platinimas — priešvalstybinė veikla

13
BYLA 395 (tęsinys)

Jaugelis pareiškė neatsakinėsią į teisėjo klausimus. "Jei aš atsakinėsiu į jūsų klausimus, tuo pačiu pripažinsiu jūsų teismą", — tvirtino kaltinamasis.

Plumpa, paklaustas, ką jis laiko tikėjimo priešais, atsakė: — Tuos, kurie persekioja tikinčiuosius žmones už maldaknygių gaminimą, įrašimą ir platinimą. Šitai rodo faktas, kad liudininkai buvo sukviesti iš visos Lietuvos ir apklaunami dėl maldaknygių gaminimo, įrašimo ir platinimo, nors teisiamejį pagrindinai kaltinami tik už antitarybines literatūros platinimą. Jūs tiek privarėte liudininkams baimės, kad man nėra noro vardinti asmenis, atiduodanti juos panašiom procedūroms.

Stašaitis, teisėjo paklaustas, kodėl tikintieji platina nacionalistinę literatūrą, pasakė ilgą filosofinę kalbą, kad Lietuva pergyvenusi daug krizių, kad jaunimas susikuria idealus, nevisai tinkančius dabarinei visuomenei ir t.t.

— Dar kartą prašau paaiškinti apie jūsų motyvus, pasakatinčius išleisti "LKB Kroniką", — paprašė advokatas Sadreika.

Stašaitis atsakė, kad knyga "Iškau tavo veido" esanti labai aktuali ir daugelis skaitytojų tokių knygų pageidauja. "LKB Kroniką" jis dauginą todėl, kad joje rado daug teigiamų dalykų, pav., joje buvo įdėta Memorandumas, po kuriuo jis pasirašęs. Tai pirmas tikintųjų kreipimasis į valdžios atstovus, prašant sau lygių teisių. Toliau Stašaitis kalbėjo, kad šiuo metu Lietuvoje katalikai eina ne tuo keliu, kad reikia labiau nusileisti, kad "LKB Kronikoje" pateikiami faktai yra užaštrinto pobūdžio ir įžeidžia komunistus. Reikia taikiu būdu prašyti religines spaudos ir siekti dialogo. Tokie leidiniai, kaip "LKB Kronika", nustato valdžią priešiška katalikų atžvilgiu. "Imdamasis dauginti "LKB Kroniką", aš norėjau pagreitinti neišvengiamą jos žlugimą, po kurio greičiau įvyks dialogas", — kalbėjo Stašaitis.

Stašaitis taip pat teigė, kad ne Jaugelis pasiūlė dauginti "LKB Kroniką", o jis pats buvęs iniciatoriumi.

9-ji teismo diena — XII.16

Šiandien teismo procesas buvo filmuojamas.

Advokatas Sadreika paklausė Stašaitį, ką jis būtų daręs, jei knygoje "Iškau tavo veido" būtų radęs antitarybinių išsireiškimų? Teisiamejis atsakė, kad minėtas vietas būtų praleidęs.

Prokuroras pasiūlė prie bylos prisegti kai kuriuos dokumentus, pav., Religijų reikalų tarybos įgaliojimo Tumėno pažymėjimą, kad vysk. J. Steponavičius ir V. Sladkevičius nėra išstremti, kaip rašoma "LKB Kronikoje", bet eina kunigų pareigas: vienas Zagarėje, antras — N. Radviliškyje.

Plumpa pageidavo, kad jam leistų gynimosi kalboje pasinaudoti bylos medžiaga Nr. 3 ir Nr. 4, nes jiniai įrodanti, kad "LKB Kronikos 4-ji ir 5-ji numerius yra daugybinės ne jis. Prokuroras prieštaravo minėtos medžiagos panaudojimui, tačiau teismas leido.

Prokuroro Bakučionio kalba

Prokuroras savo kalbą pradėjo nuo Spalio revoliucijos ir jos neįkainuojamos reikšmės, nuo neklystančio partijos ir tarybinės vyriausybės vadovavimo ir nuo milžiniškų laimėjimų visose srityse.

"Mes privalome didžiuotis, — kalbėjo prokuroras, — kad gyvename socialistinėje santvarkoje ir galima statyti visos žmonijos svajonę — komunizmą".

Toliau prokuroras aiškino, kad pasaulyje egzistuoja du lageriai, ir kapitalistinis lageris savo kovoje panaudojęs Bažnyčią. Prokuroras neužmiršo pabrėžti, kad pas mus nėra varžoma sąžinės ir įsitikinimų laisvė. Humanistiškiausia pasaulyje konstitucija, kalbėjo prokuroras, užtikrina piliečių teisę į bet kokio tikėjimo išpažinimą. Šią teisę saugo Baudžiamosio kodekso įstatymai. Tačiau atsiranda žmonių, kurie nori pakenkti tarybinei santvarkai. Jie mano, kad yra nepakankamai vykdomi Konstitucijos reikalavimai.

"LKB Kronika", teigė prokuroras, yra kaip priemonė žmogui dezorientuoti, nuteikti visuomenę prieš tarybinę mokyklą ir jos vykdomą auklėjimą. "LKB Kronikos" pateikiami faktai yra iškraipyti, šmeižikiški ir tendencingai skiepija žmones antitarybines — nacionalistines pažiūras. "Mums aišku ant kieno malūno yra pilamas vanduo, — tešė prokuroras, — ir kas naudojasi šiomis juodintųjų paslaugomis".

Cia prokuroras paminėjo kelis liudininkus, kurie, jo nuomone, išrodė šmeižikišką "LKB Kronikos" pobūdį.

Maža to, kad "LKB Kronikoje" pateikiami prasimanymai apie bažnytinį gyvenimą, bet joje dėdami su tikėjimu nieko bendra neturintys įvykiai.

Zinoma, kalbėjo prokuroras, kai kurie faktai rodo, kad pavieniai partijos ir valstybinių įstaigų vadovai, neteisingai supratę savo uždavinius ateistinėje veikloje, yra padarę nukrypimų ir iššokimų. Bet tai yra netipiška; šito negalima taikyti visai mūsų santvarkai, kaip tai daro "LKB Kronika". Jei ir pasitaiko faktas, tai jo negalima nuvesti tendencingai, užaštrinti. Šitoks leidinys, patekęs į nesugaudančio įvykiuose žmogaus rankas, gali būti nustatytas prieš mūsų santvarką.

(Bus daugiau)

1919 metais Lietuvai keliantis. Pirmieji bolševikai, mūsų kariuomenės belaisviai

Jaunimo draugystė

Rusų laikraštiniųinkai — KGB agentai

WASHINGTONAS. — Jack Anderson "Chicago Daily News" kolumnistas, sako: amerikietis laikraštiniųinkas Sovietijoje sekamas kiekvienam žingsniui, o televizijos filmuotojai palydimi sovietų agentų ir parodo, kas galima filmuoti. Amerikoj sovietų žurnalistas gali keliauti kur tik nori, filmuoti kas patinka, todėl rusų laikraštiniųinkai kartu eina ir KGB pareigas. Anderson paminėjo tris pavardes KGB agentų: Stanislav Kondrašov ir Juri Barsukov, abu "Izvestijos" korespondentai, ir Vissarion Sisenov, "Trud" korespondentas. Tikras dalykas, kad ir tie, kurie atstovauja "Pravda", Tassui ir kt. rusai yra slapti agentai. Kondrašov ypač veiklus (Kapitolijuje, ir pastebėta, jog renka kiekvieną numestą popieri. Su juo turėjo Anderson telefoninį pasikalbėjimą ir tiesiai užklaudė apie ryšius su KGB. "Į tokius kvailius klausimus aš neatsakau", pasakė rusas.

Lon Nol apie Kambodiją

HONOLULU. — Buvęs Kambodijos prezidentas Lon Nol kreipėsi į laisvąjį pasaulį, prašydamas atkreipti dėmesį ir protestuoti prieš nepaprastus žiaurumus, praktikuojamus Kambodijoje. "Negalima įsivaizduoti, neįmanoma suprasti, ką komunistai daro Kambodijoje". Jis patvirtino žinias, kad visi Phnom Penh gyventojai buvo išvaryti į tuščius laukus ir daug jų mirė nuo ligų ir bado.

Bedarbių pašalpos 65 savaitėms

Washingtonas. — Prezidentas Fordas pasirašė įstatymą, kuriuo bedarbių pašalpa gali būti mokama iki 65 savaitėm.

Tripoli. — Libija pasirodusi priimti pirmuosius sovietų paroduodamus povandeninius laivus. Yra žinoma, kad sovietai perleisdžia šešis seno tipo, dizelinis laivus.

W. YELLOWSTONE, Mont. — Yellowstone nacionaliam parke buvo žemės drebėjimas, matuojamas pagal Richterio skalę 6.2. Kai kuriose vietose nuslinkusi žemė perkirto kelius.

Fordo ultimatumas Izraeliui

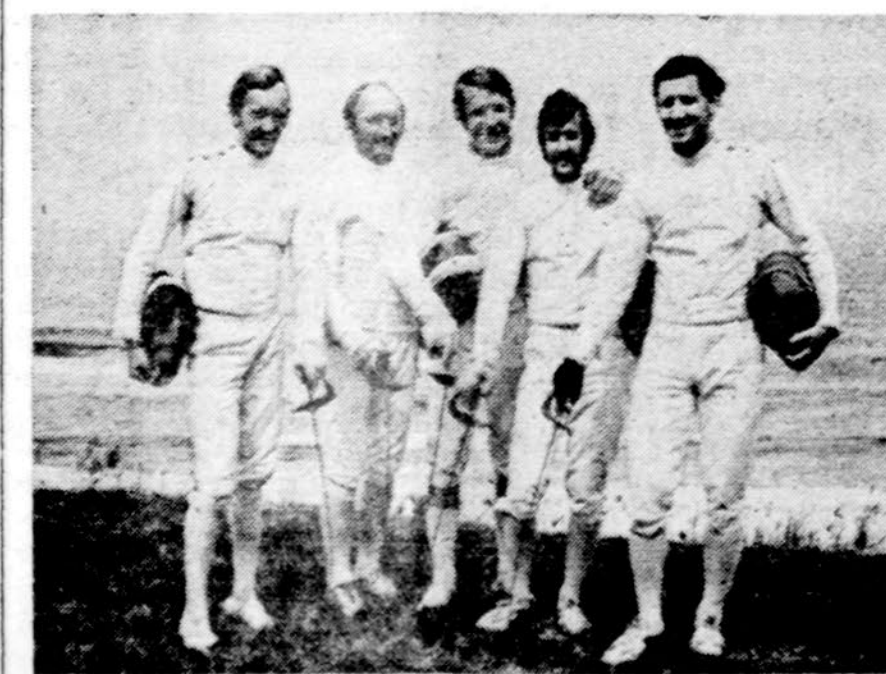
WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas pasakė Izraeliui: jeigu jis nepriims labai priimtinių Egipto sąlygų, Amerika negalės paremti Izraelio būsimoje Genevos konferencijoje. Tėe žodžiai buvo pasakyti Izraelio ambasadoriui Simha Dinitz, kai tas buvo pakviestas į Baltuosius rūmus ir su Fordu kalbėjosi 11 minučių. Dinitz šiandien skrenda į Jeruzalę ir plačiau painformuos Izraelio kabinetą.

Indija išvarė Amerikos korespondentą

NEW DELHI. — Indija išvarė pirmą laikraštiniųinką amerikietį Lewis Simons, "Washington Post" korespondentą.

Kovodama su opozicija, Indira Gandhi įsakė policijai suimti bet ką, nepranešant net dėl ko jis suimamas. Suimtasis žymiausias opozicijos vadas Narayan, 72 m., kalėjime pasakė bado streiką, nusilpo ir perkeltas į ligoninę.

Washingtonas. — Daniel Moynihan, naujas Amerikos ambasadorius Jungtinėms Tautoms, prisiekė ir pradeda eiti pareigas. Ta proga Fordas pasakė, kad Amerika J. Tautos priešinsis kai kurių valstybių siauriems interesams ir neleis, kad jos diktuo. Furėjo minty Trečiojo pasaulio organizuojama susiblokavimą iš JT išmesti Pietų Afriką ir Izraelį.

Komunistinės Lenkijos saugomo įstaigos smarkiai seka sportininkus, vykstančius rungtynėms į užsienį. Neseniai buvo suimtas vienas geriausių lenkų fechtuotojų Jerzy Pawlowski (antras iš kairės), olimpinis rungtynių Meksikoje laimėtojas, 21 medaliu savininkas. Jis kaltinamas teikęs žinias Prancūzijos agentams

SOLŽENICINO ĮSPĖJIMAS AMERIKAI IR PASAULIUI

Paminėjo Lenino žodžius: buržujams duosime virvę, ir jie patys pasikars

Washingtonas. — Aleksandras Solženicinas pasakė pirmą kalbą Amerikos žemėje. Jį pakvietė AFL-CIO prezidentas George Meany. Kalbėjo Washingtone, viešbuty, iškilmingų pietų metu 2,500 kvietinių žmonių. "Chicago Tribune" jo kalbos santrauką įdėjo pirmame puslapy.

"Neatvykau ką nors labai linksmo pasakyti", sakė Solženicinas, "Pasaulio padėtis nėra tik gresminga, bet katastrofiška. Jūsų valstybininkai pasirašo vieną kapituliaciją po kitos". Paminėjo, kad tiesiog nedovanotina ir tragiška, kai Nobelio taikos premija buvo duota už Vietnamo praradimą.

"Detente yra geras dalykas, bet ji tikrąjį detente turi jėgti

Šie elementai turi būti sulaukiami valstybinio masto nusikaltimai prieš savo piliečius; ginklų kontrolė; demokratijos atstatymas Rusijoje; reikia sustabdyti ideologinį karą". Pakartojo, kas visiems žinoma, bet nemėgstama girdėti apie milijonus nukankintų sovietų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. "Tas genocidas yra dalis sovietų politikos, tęsiamas ir šiandien".

Susirinkusieji sukėlė jam ova-cijas, kai jis sukritikavo Vakarų biznierių dėl jų prekiavimo su Rusija naujaisiais technologiniais išradimais. Paminėjo ir pavyzdį: Maskvoj buvo surengta paroda, kaip Amerikos policija kovoja su kriminaliniais nusikaltėliais. Rusai pasimokė iš parodos ir tais patyrimais naudojasi gaudydami disidentus ir politinius priešininkus. "Už tokį pasitarnavimą rusų milicija Vakarų kapitalistams labai dėkinga".

Paminėjo Lenino moralinius pamokymus viename komunistų partijos susirinkime: "Draugai, nesirūpinkite ateitimi. Kai mums bus blogai, mes buržujams duosime pakankamai virvių, ir jie patys pasikars". Kai kažkas

Kudirka: amerikiečiai neįvertina savo krašto

Locust, N. J. — United Press International paskelbė, kad Simas Kudirka surengė priėmimą tiems, kurie prisidėjo prie jo išlaisvinimo iš koncentracijos stovyklos ir atvykimo į Ameriką. Dalyvavo 150 žmonių. Kalbėdamas susirinkusiems Kudirka pasakė išdėmetinį sakinį: "Amerika neįtikėtina puikus ir nuostabus kraštas, bet nelaimei daugelis pačių amerikiečių tuo nežino ir neįvertina". Paskui Kudirka sakęs, kad jis su šeima žada apsigyventi New Yorke.

Neleido rusams naikinti banginių

SAN FRANCISCO. — Ekologinės organizacijos laivas, skirtas apsaugoti benykstančią gyvūniją, atliko neprastą paslaugą: nuėjo devynis rusų laivus, atplaukusius netoli Californijos krantų banginių žvejoti. Amerikietiškas laivas rusų laivus vijo 250 mylių ir neišsiganod rusų grąšinių atsišaudyti harpūnais, numatytais banginius gaudyti.

Paržius. — Prancūzų spėjimu, liepos 22 viršūnių konferencija Helsinky negalės įvykti. Tą datą siūlo Maskva, bet suomiai iki tuo laiko negali tinkamai pasiruošti.

Sibire nukankintųjų dvasios

OTTAWA. — Kanados latvių organizacija "Dauguvos Vanaagai" sibirinių trėmimų sukakties proga surengė demonstraciją Otawoje prie Sovietų Sąjungos ambasados. Dalis jos dalyvių buvo iš Toronto. Jų tarpe buvo ir keletas lietuvių. Demonstracija nebuvo gausi, bet įspūdinga. Jos dalyviai buvo apsirengę juodais gedulo drabužiais ir vaizdavo Sibire mirusių dvasias. Be to, jie turėjo atitinkamus plakatus, kurie atkreipė publikos dėmesį, ir dalino praeviams spausdintus lapelius, aiškinančius sovietines deportacijas.

Amin brito nešaudys

KINSHASA. Zaire. — Ugandos radijo pranešimu, diktatoriui Idi Amin, spaudžiamas kultūringesnis už jį pasaulio, atšaukė mirties bausmę britui profesorui Mills. Anksčiau buvo sakęs, kad Mills bus sušaudytas atneinantį penktadienį už rankrašty rastą knygą, kurioj Amin pavadintas "laukiniu tironu".

Maskva. — 14 Amerikos senatorių susitiko su partijos oficialiais asmenimis ir diskutavo prekybos ir emigracijos reikalus. Sovietai ir dabar teigė, kad prekyba neturi būti rišama su žydų ar kitų mažumų emigracija.

KALENDORIUS

Liepos 2: šv. M. Marijos Ap-lankymas; šv. Aristonas, šv. Monigunda, Lengvinis, Žilvinė.

Liepos 3: šv. Tomas ap., šv. Sunfa, Tautminas, Ata.

Saulė teka 5:19, leidžias 8:29.

ORAS

Daugiausia saulėta, karšta ir drėgna, apie 90 laipsnių.

SKAUTYBĖS Kiekėlis

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ
Redaguoja skta. Irena Regienė, 2652 W. 63th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

STOVYKLAUTI PRADEDANT

Gražiausias gamtos ir viso pasaulio Kūrėjas, Dieve, stiprink mūsų brangios Lietuvos, jūrų skautų dvasią, kad mes tobulume šviesaus proto žiniomis, kilnių jausmų švelnumu ir veiklios valios tvirtumu.

Padėk mums, Visagali, semtis reikalingų jėgų iš Taves, Kurs esitios, grožio ir gėrio šaltinis, kad nugalėdamos visas kliūtis ir kasdien eidamos geryn, gryna sąžine ir linksmu veidu dirbtume Tėvyne ir žmonijos naudai. (Stovyklos malda).

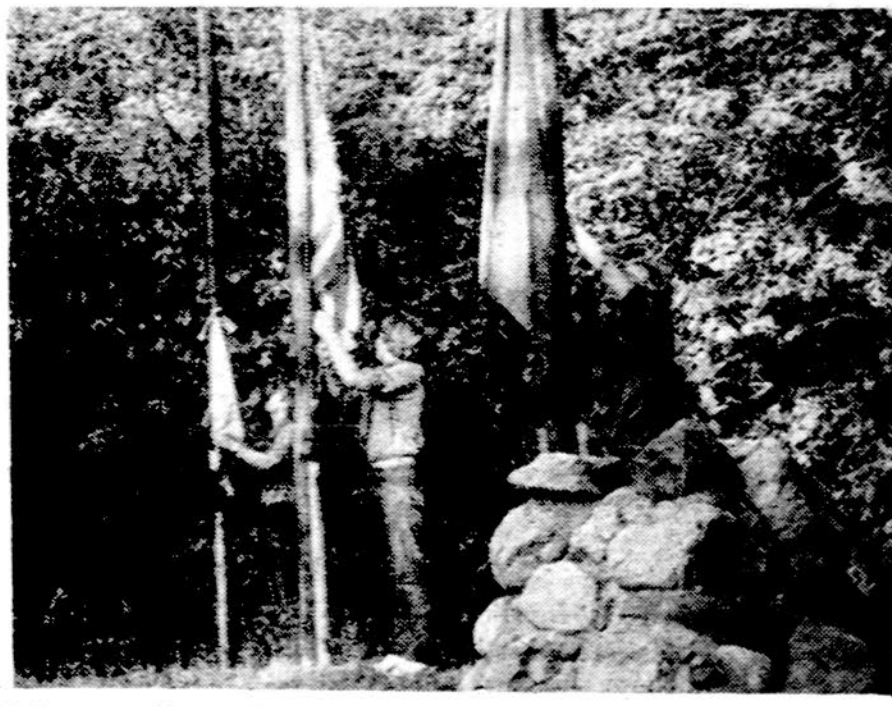
Mielos sesės, artėjančios stovyklos proga jūrų skautų skyrius nuosirdžiai sveikina visas šios vasaros stovyklautojas, o stovyklos maldos žodžiai testiprina jūsų užsibrėžtų darbų pasiekimą ir įgyvendinimą. Tad sekms ir gero vėjo visoms stovyklautojoms!

Jūsų Jūrų skautų skyrius

RAKE STOVYKLAUJA CHICAGA IR DETROITAS

Aukštai virš plačiašakių Rako stovyklos ažuolų iškilusios vėl plevėsuoja skautiškos vėliavos, o vakarais į žvaigždėtą dangų kyla spraginsios laužų žiežirbos, skamba skautiškos dainos ir jaunatviškas juokas.

Šeštadienį, birželio 28 d., čia palapinių miestų įsisteigė daugiau keturių šimtų visų Chicago tuntu skautė ir skautai ir kelios dešimtys Detroito brolių ir sesių. Stovykla tęsis dvi savaites,

Rako stovyklos vėliavų kaimelyje virš plačiašakių ažuolų vėl plevėsuoja skautiškos vėliavos. Pirmasis vėliavų pakilimas. Nuotr. Gintaro Plačo

PRAEJUSIAS STOVYKLAS PRISIMENANT

Ziemai baigiantis, kiekvienas jaunuolis, jaunuolė pradeda laukti vasaros atostogų. Ypatinai jų laukia skautai, nes jie turi progos praleisti vasarą po atviru dangumi, savitai įdomiose stovyklose.

Pereitą vasarą, liepos mėnesį, prasidėjo "Vilties" vardo stovykla Rako miške. Stovyklavė ten "Aušros Vartų" tuntas, kuriam aš priklausu, ir dar kiti 3 tuntai. Kitų tuntu stovyklos turėjo savo vardus. Vos tik į stovyklą atvykus, tuojau reikėjo kipti ir darba. Kilo palapinės, vartai, gėlarės, vėliavų stiebai ir pačios vėliavos. Visas miškas pyškėte pyškėjo nuo kirvių smūgių ir aidėjo švilpukų garsais. Iš smėlio, samanių ir kitos miško medžiagos padarėm gražiausių lietuviškų ornamentų ir simbolių ženklų. Dirbom, trūsėm, kiek kuri sugėbėdama bei išmanydama, nes norėjom kuo gražiau paruošti stovyklavietę, "Aušros Vartų" tuntu

iki liepos 12 d. Savaitgalyje (liepos 5-6 d.) tikimasi nemažai svečių iš Chicago ir Detroito. Laukiama atsilankant ir LS Seserijos Vyriausios Skautininkės, Rajono vadijos ir kitų pareigūnų.

RAKO STOVYKLOS TELEFONAI

- "Aušros Vartų" tuntas — 616-757-3372
- "Lituanicos" tuntas — 616-757-2791
- "Kernavės" tuntas — 616-757-2572
- "Nerijos" tuntas — 616-757-3693

STOVYKLĄ LANKYTI VIKSTANČIŲ DEMESIUI

Tėvelius kviečiame apsilankyti stovykloje š. m. liepos 5-6 d. Atvykę ankščiau neturės progos pabuvoti su savo vaikais, nes tuo metu vyks programa pagal nustatytą dienotvarkę. Tėvai prašomi stovyklon nevezti jokio maisto vaikams. Skautus, es išvežti už stovyklos ribų griežtai draudžiama.

Skautai, es, atvykę lankyti stovyklaujančius be tėvų ar globėjų, privalo registruotis pas savo tunto stovyklos viršininką.

Visais stovyklos reikalais prašome kreiptis pas tuntininkus ar stovyklos viršininkus. Pagal Michigano valstijos įstatymus, yra griežtai draudžiama stovykloje laikyti šunis. Lankantis stovykloje prašome tėvus šuniukų neatsivežti. Iki pasimatymo!

Skautų, čiu tuntu vadijos

tas stengėsi vis kuo nors išradinčiau pasireikšti, daugiau pokštų iškrešti. Juokas ir delnų plojimai lydėjo kiekvieną programą. Neįtaiom prabėgo net kelios valandos, ir buvo liūdna, kai laužo ugnelė ėmė blėsti ir pasigirdo tyli vakarinė giesmė...

"Vilties" stovyklai pasibaigus, kelios sesės susidėjusios savo lagingam, iškeliavome į "Gintaro" vadovų mokyklą — "Romuvoje", Kanadoje. Toje stovykloje juokų nebuvo. Reikėjo daug prakaito išlieti ir daug ištermės turėti, atliekant įvairius skautavimo uždavinius. Bet kai reikėjo su stovykla skirtis, buvo liūdna ir graudu, nes čia mes įsigijome daug patirties ir pasijuto me skautybėje visa galva užtelėjusios ir tarpusavyje susigyvenusios.

Praejo 1974 metų stovyklos ir toji vasara daugiau nebegrįs, tik jos prisiminimai brangūs stovyklautojų širdyse niekad os neišnyks.

Tegyvuoja mielos skautiškos stovyklos!

sl. Fausta Bobinaite

VIDURIO RAJONO SESEMS

Sveikinu sėkmingai baigus 1974-75 m. veiklos metus. Linkiu visoms malonaus bei darbingo stovyklavimo ir poilsingos vasaros. Šia proga primenu, kad vadovės yra atsakingos už lietuvių kalbos vartojimą stovyklose. Taip pat prašau prisistūti vadeivė stovyklinius laikraštelius, stovyklos programą, dienotvarkę ir kitos stovyklinės medžiagos kopijas.

Sveikinu visas seses, o ypatinai jaunąsias vadoves, baigusias mokyklas ir parodžiusias gražų sugebėjimą derinti mokslą ir skautavimą.

Geriausi linkėjimai Denver, Colorado, įsisteigusiems jūrų skautų vienetai — udryčių "Pelyčių" valčiai, kuri Vyr. Skautininkės turtinimu nuo š. m. gegužės 25 d. įsijungė į Vidurio rajoną. Sėkmingos veiklos jaunosioms sesėms ir jų vadovėms!

Chicago sesių tuntai jau pasirodė stovyklai, kuri birželio 28-liepos 12 d. vyks Rako stovyklavietėje. Su Chicago "Kernavės" tuntu stovykla Detroito sesės, o su "Nerijos" jūrų skautėmis — Denverio udrytės.

LS Seserijos Vyr. Skautininkė v. s. Lilė Milukienė lankys Rako stovyklavietėje stovyklaujančias seses š. m. liepos 4-6 d.

Omahos "Nerijos" tuntas šiemet švenčia 25 metų veiklos sukaktį. Jų sukaktvinė stovykla (drauge su broliais) vyks birželio 28-liepos 12 d. apie 180 mylių nuo Omahos. Raginu visas Vidurio raj. gyvenančias seses, bet kada dalyvausias "Nerijos" tuntu veikloje, atvykti į stovyklą lankymo dienomis (liepos 5 ir 6 d.). Stovyklautojoms linkiu malonaus stovyklavimo.

Vyr. skautininkė praneša, kad jau patvirtintos naujos skautų patyrimo laipsnių programos ir yra ruošiamos spaudai. Seserijos vadija rugsėjo 27-28 d., Clevelande, ruošia tuntininkų, vietininkų ir draugininkų suvažiavimą, kuriame bus praktiškai supažindinama su naujomis programomis. Prašau tuntininkes ir vietininkes jau dabar pranešti draugininkėms, kad ši rugsėjo mėn. data joms būtų žinoma, ir kad iš anksto ruošūsi šiame suvažiavime dalyvauti. Tuntininkė jau dabar turi pramatyti, kurios sesės rudenį vadovaus draugovėms, ir pasistengti, kad visos

Gražiai susitvarkiusi palapinė "Kernavės" tunto paukštyčių skiltis laukia pirmosios inspekcijos. Sesė Lina labiau susirūpinusi pirmuoju uodo ikandimu, negu palapinės patikrinimu. Nuotr. Algirdo Grigaičio

draugininkės būtinai šiame suvažiavime dalyvautų.

Pietų Amerikoje veikia neseniai ten įsisteigė keli skautiški vienetai. Kad tenykštės vadovės galėtų susipažinti su mūsų skautiška veikla ir vadovavimu, dvi sesės iš P. Amerikos šią vasarą lankysis JAV. Jas globos Seserijos Vyr. Skautininkė, kuri prašo vietinius vienetus paieškoti lėšų ir mecenatų, kad galima būtų palengvinti viešnių keliones ir čia buvimo išlaidas. Aukais siųsti Vyr. Skautininkėi.

Sveikinu neseniai iš spaudos išėjusią, Seserijos ir Brolių išleista, j. v. s. Br. Juodelio "Jūrinis Skautavimas", kuris ypatinai gerai palengvins jūrų skautų vadovų darbą ir sesių pasiruošimą patyrimo laipsnių programų egzaminams. Gražią su šia knyga susipažinimo sueiga birželio mėn. 2 d. pravedę "Nerijos" tunto "Nendrių" igulos gintarės. Knyga gaunama Seserijos tiekimo skyriuje. Verta būtų visoms skautų vadovėms įsigyti šią knygą ir susipažinti su jūrų skautų veik-

la. Kita maloni staigmena tai "Kernavės" tunto išleistas puikūs dainorėlis "Dainuojanti jaunystė", kurio bus galima pasinaudoti jau šios vasaros stovyklose.

Budėkime! s. fil. D. Eidukienė

JAV Vidurio rajono vadeivė

ĮSTATYMAS UZ LEKTUVŲ TRIUKSMĄ

Pranūžijoje priimtas naujas mokesčių įstatymas: reikės mokėti už lektuvų pakilimo ir nusileidimo metu keliamą triukšmą. Keleivis, perkdamas bilietą vidaus skridimui, mokesį 1 franku brangiau, o užsieniui skridimui "triukšmo mokesčių" — 3 frankai. Surinkti pinigai skiriamai tų apylinkių gyventojams, kurie labiausiai kenčia nuo lektuvų kaulimo. Be to, iš šių lėšų mokyklos ir ligoninės bus aprūpintos gerai garsą izoliuojančiomis medžiagomis. Ypačiai triukšmingų aplinkinių gyventojai bus perkelti į kitas vietas.

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos Studijų Dienos

Kviečiame visus tuos, kurie domisi S.A.L.S.S., atvykti į Kent State Universitetą liepos 11-13 dienomis, griežtai akademiškai darbu. Kaina, įskaitant registraciją, už dvi naktis (universiteto "town houses"), 6 sykius pavalygti — \$25.00.

Registracijos suvažiavimui galima iš anksto, atsiunčiant \$25.00 adresu: Vytautas Zagarskas, c/o 1081 East 176th, Cleveland, Ohio, 44119

PROGRAMA:

- Pentadienį, liepos 11 d.**
 - 18 val. — suvažiavimo atidarymas Klevelando Lietuvių namuose
 - 19 val. — suvažiavimo dalyvių susipažinimas
 - 23 val. — visi dalyviai vyksta į Kent State Universitetą.
 - Šeštadienį, liepos 12 d.**
 - 7:30 — pusryčiai
 - 8:30 — studentų klubų federacijos klausimas
 - 9:30 — pranešimai (studentų klubų)
 - 10:30 — pokalbis iš S.A.L.S.S. istorijos
 - 11:00 — paskaita "unifying ethnic youth"
 - 12:00 — pietūs
 - 13:00 — paskaita, kaip "security conference" liečia Lietuvos padėtį
 - 14:00 — įvairūs simpoziumai, pav. "Direct ties between universities"; Vatikano pozicija Lietuvos atžvilgiu; Kaip studentai gali įsijungti į Amerikos politiką; ir kiti.
 - 18:00 — vakarienė
 - 19:00 — simpoziumas
 - 21:00 — bus pranešta
 - 24:00 — Mišios
 - Sekmadienį, liepos 13 d.**
 - 7:30 — pusryčiai
 - 8:30 — darbo požiūriai temomis: rezoliucijos, sąjungos konstitucija, studentų klubų federacija
 - 12:00 — pietūs
 - 13:00 — kultūrinė paskaita
 - 14:00 — Jaunimo Sąjungos pranešimai
 - 15:00 — paskaita "Etninė spauda"
 - 16:00 — paskaita "Zydų etninė veikla"
 - 18:00 — Vakarienė, užbaigimas.
- Paskaitose dalyvaus: Dr. Cadzow, Dennis Friggs, Mr. VanHeusen, p. A. Idzels, kun. Kjauskas ir kiti.
- Yra ypatinai svarbu, kad visi studentų klubų pirmininkai, ar jų atstovai, S.A.L.S.S. nariai ir visi studentai atvyktų į šias sesijas.
- Studijų dienų klausimais skambinti Antanui Šleikiui (Canada) antradienį — ketvirtadienį, 18:00 — 20:00 val. 416-244-0080.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4845 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 8-0000

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Aukšerijs ir moterų ligos Ginekologinė Chirurģija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
3007 W. 83 Pl. Justice, III 599-0500
Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti 274-3012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2901 West 63rd Street
Kampus 63-čioje ir California.
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. 476-1042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. OFI HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antrad., pentk. 1-5, treč. ir šest. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir pentk. 10-4, Šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA.
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 5-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir pentk. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Afs PO 7-0000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
8844 West 68rd Street
Valandos pagal susitarimą
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

DR. K. A. V. JUCAS
489-4411 — LO 1-4605
Jei neatliepia 561-1070
Ofisai:
Ofisai: 2403 W. NORTH AVENUE
8214 N. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Val. telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. TERESE KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
9735 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Tel. — 948-8837
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto OLYmple 2-4158

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išklyrus trečiadienius Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir pentk. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURĖS
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 339-3918

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 8-8901

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
Specialybė vidaus ligos.
2454 West 71st Street
(71-05 ir Campbell Ave., kampas)
Val: pirmad., antrad., ketv. ir pentk. Nuo 3 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. — 282-4427

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5140
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryti treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakarų.
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-8545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4419
Rezid. GR 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. v. antr. ir pentk. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai ir rez. 2652 W. 50th St.
Tel. PHospect 8-1223

Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir pentk. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet. ir ketv. laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 5-6198

DR. V. TOMASONIS
CHIRURĖS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir pentk. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 6-4446

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-8166; namų 638-4856

DR. PETRAS ZLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURĖS
6234 S. Narragansett Avenue
Val: pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8, pentk. 2-8, šeštad. pagal susitarimą

REVOLIUCIJA SOVIETŲ SAJUNGOJE

Šiuo metu Amerika vis daugiau susiriša su Europa ir todėl Vakarų Europos spauda... (Die Weltwoche, VI 25). Vadinasi, Amerika neliktų neutrali, jeigu likusios laisvosios Europos dalies — vakarų kraštus... (Die Weltwoche, VI 25). Vadinasi, Amerika neliktų neutrali, jeigu likusios laisvosios Europos dalies — vakarų kraštus... (Die Weltwoche, VI 25). Vadinasi, Amerika neliktų neutrali, jeigu likusios laisvosios Europos dalies — vakarų kraštus... (Die Weltwoche, VI 25).

Vakarų Europos spauda nuolat iškelia akivaizdų komunizmo pavojų. Laikraščiai vis dažniau rašo, kad raudonosios laivinos banga rieda iš Azijos Europos link ir kad pasauliui gresia pasaulinė komunistinė revoliucija. Už tai iškalbingai kalba... (Die Weltwoche, VI 25). Vadinasi, Amerika neliktų neutrali, jeigu likusios laisvosios Europos dalies — vakarų kraštus... (Die Weltwoche, VI 25).

Smunka pietinis Europos gyvimo sparnas. — Graikijos-Turkijos konfliktas dėl Kipro salos abu šiuos kraštus vedžia iš NATO sistemos gynybos. Graikija, Turkija, Italija, Portugalija, Anglija yra arba nepajėgūs kraštai, ar nenori atlikti savo pareigų. Pastarąjį šalis pergyvena dar ypatingai sunkią ekonominę krizę ir Didžioji Britanija jau seniai nebėra didžioji galybė. Savo laiku Kinijos mestas... (Die Weltwoche, VI 25). Vadinasi, Amerika neliktų neutrali, jeigu likusios laisvosios Europos dalies — vakarų kraštus... (Die Weltwoche, VI 25).

Iš kitos pusės. „Socialistinės tautų bendrumas tarptautinė padėtis niekada nebuvo tokia gera, kaip dabar. Pasaulinėje areneje mūsų naujai įvyko daugybė pasiekimų...“ (Die Weltwoche, VI 25). Vadinasi, Amerika neliktų neutrali, jeigu likusios laisvosios Europos dalies — vakarų kraštus... (Die Weltwoche, VI 25).

Tuo tarpu Sovietai kažkam ruošiasi. „Der Spiegel“ rašo, kad rusai yra pasiekę savo istorijoje dar negirdėto apsiginklavimo. Tuo tarpu, kai ši „taiką mylinti šalis“ visur ir visada kalba apie nusiginklavinimą, ji pati virsta didžiausia karine galybe. Anapus sienos, kurią mes vadiname „geležine uždanga“, stovi tūkstantai moderniausių Sovietų tankų. Viduržemio ir kitas pasaulio jūras raižo geriausi Sovietų karo laivai. Nėra abejonės, kad karinio susidūrimo su Vakarų kraštais išvakarė Sovietai staigiu žaibo smūgiu pirmiausia užimtų Jugoslaviją, Albaniją ir Rumuniją — jėms nepalankias komunistines šalis. Bet nereikia ir karo, sako pesimistai, pasaulis rieda į Sovietų sterblę iš talkos koegzistencijos, kurią dar vadiname „detente“ ir kurią veda dabartinis JAV Valstybės departamentas, vadovaujamas dr. H. Kissingerio.

Aleksandras Solženicynas įspėjo amerikiečius ir viena proga pasakė: „Dar pora ar trejetas tokios taikos koegzistencijos metų ir Vakarai pražūs nuo žemės paviršiaus“. Prancūzų kolumnistas Jean-Francois Revel (L'Express) nurodo, kad Europą pergyvena lygiai tokius laikus, kaip senaisiais laikais Romos imperija prieš barbarų puolimą. Vakarų Vokietijos publicistas Lothar Rühl aiškina, kad Amerika Europos gynybos skydą galėsianti garantuoti tik 10-15 metų. Po to Europą užimsią arba Sovietai, arba arabai, kiniečiai. Prancūzų televizijos komentatorius Scholl-Latuort pridėda, kad „jei Amerika ir toliau ves dr. H. Kissingerio politiką, per 10 metų visa Europa bus marksistinė“. Vis tai pesimistų balsai. Bet yra ir optimistinių balsų.

Pagal juos, Maskva iš esmės nelaiminti. Su kiekviena nauja „socialistinė šalimi“ Sovietų įtaka mažėjanti. Tokių šalių atsiradimas kelias naujus rūpesčius. Sovietai vis dar negali nugalėti ekonominių sunkumų ir nuolatines ekonomines krizes. Blogiausia esą tai, kad Sovietų žmonės vis mažiau domisi marksizmu, „politiniu laivinimu“, o vis labiau nori turėti tokias ekonominio gyvenimo sąlygas, kokios yra Vakaruose. Nė vienoje valstybėje, kurią valdo komunistai, komunistų partija jokiū būdu nėra daugumos partija. Didžiausios produkcijos pasiekusi Sovietų Sąjunga gamina tik pusę to, ką pagamina Amerika, o sovietinis darbininkas tuždirba trečdalį Amerikos darbininko. Pagaliau Sovietų šalies gyvenimo lygis tesą toks, koks buvo prieš 25 metus karo sunaikintose Vokietijos.

Ir kitose komunistinėse valstybėse nesą geriau. Jose, kaip ir Rusijoje, atsiranda bedarbė, tačiau nėra suorganizuotos bedarbiams pašalpos, nes pagal įstatymus „socialistinėse šalyse bedarbių negali būti“. Atsiranda ir nuolatinė infliacija, nuolat kylanti kainos. To oficialiai nepripažįstama, bet po tam tikro laiko valiuta nuvertinama įstatymo keliu. Komunistinėse šalyse yra nemokamas gydymas, tačiau ligoninių įrengimas yra labai blogas — nėra gydymo įrankių ir vaistų, o daug kur trūksta ir maisto. Tokios gydymo įstaigos, žinoma, menka paguoda. Beje, yra dar „nemokamas mokslas“, tačiau nė viename kuriame nors kapitalistiniame krašte nėra taip sunku patekti į aukštąsias mokyklas, kaip Sovietuose ir kitose komunistinėse šalyse.

Yra ir išorinių reiškinų, nenaudojant Sovietams. Kinijos gresmė propagandistškai esanti daug didesnė, kaip jos militarinių pajėgumas. Vis labiau manoma, kad, jei Sovietai pultų V. Europą, kinai sudarytų jiems antrąjį frontą. Kinų maoistai vis labiau skaldo Sovietams palankias užsienio komunistų partijas. Nors rusai teikė Vietnamo, Kambodijos ir Laoso sukilėliams labai daug ginklų, šie komunistiniai kraštai pasirodo Pekino link. Milžiniška Sovietų pagalba Kubai (500 mil. dolerių kasmet) neatnešė Sovietams jokios praktiškos naudos. Egiptas ir kitos arabų šalys, nežinint didelių rusų pastangų, taikstosi daugiau Amerikos, kaip Maskvos, kryptimi. 85 proc. Portugalijos gyventojų rinkimų metu pasisakė prieš komunistus. Abiejų Vokietijų vokiečiai vis labiau domisi Mao mestu šūkiu — Vokietijos sąjunginio klausimu. Taigi vargiai jau revoliucija laimės Europoje. Optimistai aiškina, kad greičiau pačioje Sovietų Sąjungoje galinti kilti revoliucija prieš komunistą ir jo vadus.

DIDŽIŲJŲ VALSTYBIŲ DIPLOMATIJA

Pusiausvyros išlaikymas ir pasidalinimas sferomis

P. GAUCYS

Lyginant šių dienų pasaulio politiką su buvusia prieš 5 metus, stebina smarkūs pokitimai, įvykę per tą laiką. Stebina ir tai, kad daugelis tų pokitimų nebuvo numatyti ir netgi didžiosiomis valstybėms nelaukti. Po antro pasaulinio karo nusistovėjęs pasaulio padalinimas buvo paprastas ir lengvai tvarkomas — dvi valstybės ir apie jas susispietę bei kietai ideologiškai nusiteikę mažosios tautos.

Saltojo karo užbaigimas

Tuo metu ir vėliau ilgai užsitęsusi šaltąjį karą iš esmės užbaigė Vakarų Vokietija savo „Rytų politika“, 1970 m. pasirašyta sutartim pripažindama dabartinę Vidurio Europos sienas ir atsisakydama dėsno, kad tik ji yra vienintelė Vakarų ir Rytų Vokietijų atstovė, kurios kada nors susijungus jos vadovybėje. Tačiau iš kitos pusės, nepaisant to atsisakymo, Vokietija tebesilaiko dėsno, kad V. ir R. Vokietijos sudaro vieną tautą — vieną tautą dviejose valstybėse, kurios kada nors susijungs. Iš čia tas akligatvis, kuriame atsidūrė Europos saugumo konferencija, neradama vieningos nuomonės dėl dabartinių Vid. Europos sienų nekeičiamumo. Sovietų blokai nori, kad tos sienos būtų pripažintos galutinai, tuo tarpu vakariečiai nori duris palikti atviras taikingam jų pakeitimui.

Dabartinį atsilimą (detente) lydėjo ir ideologinis Rytų-Vakarų santykių susvelnėjimas. Dabar tie santykiai jau nebelaikomi akistata tarp dviejų nesuderinamų „gyvenimo būdų“, kurie tegali baigtis tik visuotiniu viena kitos nugalėjimu. Dabar amerikiečiai oficialiai niekur nekabla apie pasaulinio masto komunistų užmačias. Panašiai laikosi ir Sovietai savo išpuoliuose prieš Vakarų kapitalizmą ir imperializmą blygibes. Tas ideologinis nusiginklavinimas yra ne tik žodinis, bet esmėje paliečia Rytų ir Vakarų santykius. Užsienio politikos išsivaidavimas iš ideologinės orientacijos atidarė kelią naujai diplomatajai.

Naujų santykių užuomazga

Naujoji diplomatija politiniai aktyvioms valstybėms duoda naujų galimybių ir joms iškelia naujų pavojų, nes vienos valstybės gera proga kitai valstybei tampa didele rizika. Ir taip senų problemų išsprędymas iškelia naujas. Čia laimi ta, kuri pasirenka at-

tinkamą politiką joms spresti. Europos, ypač NATO, susilpnėjimas tam yra geri pavyzdžiai. Polinkis į NATO surimą vyksta jau seniai. Abejones dėl amerikiečių pažadų išsėjimo atominiais ginklais ginti Europą, ištirtinimas, kad jai negresia Sovietų agresija, skirtingi tautiniai interesai, — visa tai pastūmėjo į tą postikį. Ypač tai išryškėjo dabar, JAV-bėms pietryčių Aziją užleidus komunistams.

Pagal tai, kaip NATO silpnėja ir JAV įtaka mažėja, S. Sąjungos jėga ir įtaka plečiasi ir skverbiasi į Europos reikalus. Kadangi S. Sąjunga yra milžinas, V. Europa tegali išlaikyti pusiausvyrą tik JAV-bėms nuolat joje laikant savo kariuomenę ir joms bendradarbiaujant su V. Europa. Kitais žodžiais, NATO yra įrankis, kuriuo JAV ir V. Europa iš pradžių atstatė, o paskui išlaikė Europos jėgų pusiausvyrą. JAV jėgos ir įtakos sumenkėjimas tą pusiausvyrą lenkia į S. Sąjungos pusę ir tuo būdu didina V. Europos nesaugumą. Yra valstybių priešingų JAV, bet reikalingu jų pagalboms. Jos pyksta ir save laiko JAV-bių apleistomis ir paliktomis stovėti vienoms prieš S. Sąjungą su nesikeičiančia jėga.

Visa tai leidžia S. Sąjungai siekti vadindamo „Europos saugumo“, kuris iš esmės yra jos pačios noras visokeriopai apsidrausti. Maskvos požiūriu Europos saugumas reikalauja sumažinimo, jei jau ne visiškai JAV karinių dalių atitraukimo iš Europos, vadinasi, NATO susilpninimo ir Vakarų Vokietijos izoliavimo. V. Europos valstybės, izoliuotos viena nuo kitos ir nuo JAV, negalėtų išlaikyti veiksmingos pusiau-

Naujasis Japonijos premjeras Mikis, kurio vadovaujama vyriausybė pradėjo daugiau rūpintis krašto saugumu.

svyros S. Sąjungos atžvilgiu ir turėtų susigysventi su Sovietų vyrvimu visoje Europoje.

Politinių pakitimų baimė

Toks kompromisas reikštų smarkų pakitimą pasaulio jėgų paskirstyme. Tradicinių baimės vedama, V. Vokietija, neturėdama užtikrintos JAV pagalbos, turėtų pereiti į neutralumą, o gal ir į politinę bei karinę draugystę su Rytų kaimynu. Tokia būklė verstų labai suartėti ir ūkiniu atžvilgiu. Atsilikusi Sovietų ūkiui V. Vokietijos technologija būtų išganinga, nes ji yra viena labiausiai išsivysčiusių pramonės šalių, kurios gerovė priklauso nuo išplėsto eksporto. Jeigu jos politiniai, kariniai ir ūkiniai ryšiai žymiai susilpnėtų, jį vietą ateitų S. Sąjunga.

Tokia įvykių raida labai sumažintų kom. Kinijos gresmės baimę, kuri nemaža įtakoja Sovietų laikyseną pasaulio politikoje. Vadinama detentės politika JAV atžvilgiu įsitvirtinimo ne vien tik dėl ūkinių iškaikiavimų ir noro sugriauti NATO, kaip kertinį Europos jėgų pusiausvyros akmenį, bet labiausiai dėl baimės būti įveltai į karą Rytuose ir Vakaruose. Įsitikinusi, kad susitaikymas su kom. Kinija yra neįmanomas ir todėl karas su ja yra patikima galimybė, ji ieškojo spaudimo palengvinimo Vakarų Europoje.

Šitai ieškojime naujoji JAV politika kom. Kinijos atžvilgiu sudaro progą ir riziką. Suartėjimas su kom. Kinija terei tik dalinis, kol JAV pripažįsta Taiwaną vyriausybe ir su ja pasirašytas sutartis. Dabar JAV turi judėti nuolaukiai kom. Kinijos ir S. Sąjungos atžvilgiu ir gali išnaudoti abiejų milžinų nesantaiką. Jie abu turi rungtinauti dėl JAV paramos viena prieš kitą ar bent neišieiti JAV paramai nukrypti į priešingos pusę. Kinija daugiausia pasinaudojo iš to santykių pagerėjimo. Ji buvo priimta į Jung. Tautas, o tai jau davė progą prisimti vadovavimą trečiajam neišsivysčiusių tautų pasauliui. Nuo 1917 m. S. Sąjunga buvo save sutapatinusi su „nieko neturintomis“ tautomis. Dabar kom. Kinija užėmė jos tradicinę poziciją.

Japonijos pozicija

Kartu su tuo JAV suartėjimas su Kinija atidarė duris Japonijos suartėjimui su ja. Dabar matyti, kad nauji santykiai abiem Azijos tautomis labai naudingi. Japonija, kaip klestinčios pramonės šalis, turi daug eksportuoti, kad iš-

AMERIKA PIRMAUJA TECHNOLOGIJOJE

Sovietai mėgina pralenkti branduoliniais ginklais

B. JABLONSKIS

Antrasis pasaulinis karas paskatino Amerikos pramonę gaminti ginklus. Tam turėjo įtakos vokiečių moderniškesni ginklai. Jos aviacija vyravo ore, o povandeniniai laivai su magnetinėmis torpedomis vandenyse. Mlilionus tonų sąjungininkų laivų šios torpedos nuleido į gelmes. Anglijos sostinei Londonui griauti vokiečiai panaudojo naują ginklą — raketą V-1 ir V-II. Be to, pirmieji panaudojo radarą ir sprausminius lėktuvus.

Sitoks vokiečių ginklų pranašumas Amerikos pramonę priverė išvystyti ginklavimą. Pasielkus mokslininkus ir darbą paleidus didžiąją pramonę, paevykto pačiame karo įkarštyje ne tik prieš prasimą pavyti, bet ir pralenkti. Didžiausias ginklas buvo atominės bombos išradimas. Tik dvi bombos priverė Japoniją pasiduoti ir paskubino karo galą.

Ant laimėjimo laurų Amerikai neleido užimti komunistinis sąjungininkas, kuris muše vokiečius Amerikos ginklais. Maskva ir Pekinas sukurstė Korėjos ir Indokinijos išlaisvinimo karus. Taip pat jų nepaliaujantis ginklavimasis ir branduolių ginklų vystymas verčia Ameriką ir to-

liau ginkluotis. Technologinis pranašumas Gyvybinę Amerikos jėgą sudaro jos tvirta apsauga ir ekonominė gerovė. Ji stipriai pirmauja civilinėje technologijoje. Tai gerai žino Sovietai. Jie mėgina iš Amerikos gauti pažangius technologijos reikmenis. Perka istisas įmones ir reikalauja jas aprūpinti moderniais įrankiais ir mašinomis, derasi dėl ilgalaikių kreditų ir mažų procentų.

Kad ir kaip Amerika vengia ir išsiskukinėja pardavinėti pažangią technologiją, vis dėlto nėra galimybės juos nuo jos atgrasyti. Išėjimo ženklai jau beldžiasi į duris. Jiems pavyko pralenkti Ameriką laivų kiekybe ir raketoms pritaikyti daugiau branduolinių galvėlių, negu turi Amerikos raketos. Jei Sovietams pavyks išvilioti iš vakarų daugiau pažangios technologijos, jie ir kitose šakose pralenks.

Sovietai išleisčia milžiniškas sumas ginklų tyrimams. Jie nepaiso šiuo reikalu padarytų susitarimų. Skriaudžia savo žmones ir neleidžia pramonei parūpinti vidaus rinkai geresnių prekių.

Tuo tarpu Amerikos pažangai, gerovei ir karinei jėgai palaikyti vyriausias veiksnys yra jos didžioji pramonė. Ji spėja vidaus ir užsienio rinkoms parūpinti įvairių gėrybių, o kariuomenei modernių ginklų. Ir NATO sąjungininkus aprūpina ginklais, pardavinėja Vid. Rytų draugams ir priešams.

Tokios pažangos pasiekti Sovietams trukdo jų užmačios gamybai taikyti sustingusią marksizmo - leninizmo sistemą. Jai nesvarbu nei žmonių, nei krašto gerovė. Viskas skiriama „išlaisvinimo“ ir užsienio komunistų partijoms. Tai suryja laisvą kapitalą, reikalingą gyvenimui viduje palaikyti.

Sąjungininkai varžovai

Japonija, Prancūzija, Vakarų Vokietija ir kitos pažangios Europos valstybės per paskutinius 10 metų kai kuriose šakose pavijo Amerikos gamybą. Šiam tikslui jos panaudojo dideles sumas, kurios padėjo kelti jų pramonę. Jos dabar daugiau ir daugiau gėrybių pardavinėja mažiau išsivysčiusiems kraštams. (Nukelta į 5 pusl.)

GĖLĖS PO AŽUOLU

NOVELĖ MYK. VENCLAUSKAS

— Mama, mamyte, gelbėk! Ji tol šaukė, kol pabudo visa virpėdama ir atsiėjo kaimine... Priebėrkšmyje ji dairėsi, ir jai buvo baisu, nes negalėjo susivokti, kur esanti. Kai pradėjo atsimitinti, kaip ji čia atsirado, vis tiek negalėjo suvokti, koks dabar laikas ir kaip ilgai ji čia miegojo? Jau buvo prašvitę. Nebelijo, nors pilki debesys dar ir buvo atprakę pėlėdangę. Ji atglugė vėl, bet jau nebeužmigo. Vartėsi nuo vieno šono ant kito, o sunkios mintys skverbėsi į galvą, neleidžiamos jai nusiraminti po baisaus sapno. Pagaliau ji pradėjo ieškoti sau kokios nors paguodos. Argi jau ir nebėra jai išsigelbėjimo? Juk sielos gilumoje ji jaučia, kad kiti daugiau kalti dėl jos padarytų klaidų... Ir pagaliau juk ji keturis metus nekaltai kentėjo Vorkutos pragare... Argi tai ne kiek neatperka jos praeities, už kurią juk ji tik dalinai nėra atskaitinga, nes buvo per jauna, kad pati galėtų suprasti tą apgaulę ir auklėjimo melą? Ji pradėjo pamaži apiminti, pradėjo vis aiškiau dvasioje matyti motinos veidą, regėtą sapne, ir ją pagavo ilgesys, nenumaldomas ilgesys motinos... Kad ji dabar turėtų motiną, kaip ją mylėtų! Ji bučiuotų jos rankas, ji... ak, Dieve... Vorkutoje ji išmoko iš tremtinijų ir Dievą minėti, ir kartais melstis, nes ten kitos paguodos nebuvo. Mokykloje ji buvo auklėjama kaip ateistė ir j tėvus buvo pra-

tinama žiūrėti kaip į atsilikėlius, prietaruose paskendusius tamsuosius. Taip, dėl to ji ir buvo tada motinai šalta, abejinga. Kokia tai klaida, mąstė ji dabar. Ir broliai, broleliai... ką jie turėjo galvoti tada, kai suprato esą sesers išduoti ir turi mirti? Ak, kam tai turėjo įvykti? Jie dabar visi čia, kalnelyje Išsisi — ji tai žino, nes viena tremtinė iš netolimo Judeikių kaimo, su kuria ji buvo susidraugavusi Vorkutoje, jai papasakojo, kaip jie čia visi žuvo. O buvo taip. Anksti rytą Jonės motina, išleidusi karvę į ganyklą, pamatė visą būrį karių, besklindančių į šalis. Suprato, kad kažkas negerai ir apsigręžusi pasileido tekina atgal pro sodybą į Piliuką, kur apaugusiam šlaite, žemiau ažuolo, abu sūnūs, Algis ir Kęstis, taisėsi bunkerį pasislėpti, jei kartais koks pavojus užkluptų. Uždususi ji pasakojo vaikams, ką mačiusi ganykloje. Abu vaikai matė kastuvus ir čiupo automatus, kuriuos ten pat buvo pasidėję. Netrukus pamatė, kad ir nuo vieškio enkavedistai pasipylė ilga eile, juda į juos. Algis pašoko ant Piliuko viršaus ir, prisiglaudęs prie ažuolo, aiškiai matė, kad sodyba ir Piliukas jau apsupti iš visų pusių. Motina ir brolis suprato iš jo išbalusio veido, kad padėtis beviltiška. Vienas stribas, arčiau prislinkęs ir pasislėpęs už krūmo, sako, girdėjęs jų pokalbį tada: — Mus kas nors išdavė, — sakęs vyresnysis. — Gal Jonė? Ji išvažiavo neatsisveikėnusi su mumis ir mama už tai, kad mes išjuokėm komjaunuolius ir ją išvadnom išdavike. — Aš nenoriu tikėti, sūneliai, bet jei ji tai padarė — neturės ramybės! — Bet ką dabar darysim? — klausęs jaunesnysis. — Gyvi iš čia nebeišeisim... Tu bėk, mama, na-

mo ir sakyk nežinanti, kur mes, gal jie tave paliks ramybėje. — sakęs Algis. — Ne, vaikeliai, jie kankins mane, reikalauja juos išvežti iš Sibiro, kaip daugelį, sunkiai mirčių. Aš pasiliksiu su jumis. Daugiau nieko nebeturiu, tik judu. Kur jūs, ten ir aš. Jei žadėta mirti — mirsim visi. Aš jau sena, bet jūs tokie jauni! Ir ji pravirkusi. — Apkabėk sūnūs mamą! — Neverk dėl mūsų... kada nors prisimins mus žmonės sužinoje... Staiga iš krūmų pakilęs balsas: — Pasiduokit — kitaip nušausim! Abu sūnūs pakritę ant žemės ir emė šaudyti. — Pasiduokit, nekvailiokit! — šaukęs vėl kažkas. Abu broliai suprato, kad nori juos gyvus paimti, bet jie numanę ir tai, ką darytų su jais... todėl pašokę Algis ant Piliuko viršūnės ir stačias emęs tratinti iš automato į priešus. Jį pasekė Kęstis ir leidęs šūvių į kitą pusę. Motina, susidėjusi rankas, meldusis, suklupusi tarp jų. Enkavedistai ir stribai iš pradžių šaudė pro šalį, bet pamatę, kad be juoko krinta jų draugai, kiti raitosi sužeisti, nebeįstverė — prapliūpę kulbosvaisidais, ir visi trys, vienas po kito, sukritę po ažuolu. Taip pasakojo draugė. Taip ir buvo. Enkavedistai ir stribai, pasimėję užmuštus, pasitraukė, bet kapitonas, jų vadas, liepė padėti sodybą. Jos draugė tačiau nepasakojo to Vorkutoje — gal tyčia nuslėpė, gal pamiršo tą sugeginimą, bet sakė, kad plačiau pasklidęs gandas apie brolius ir motiną, ir visi gailėsi jų ir didžiavėsi, kad nepasidavė priešui ir mirę kaip karžygiai. (Bus dangian)

MOTINOS PERGYVENIMAS, SŪNŲ GRAŽINUS RUSAMS

Kalba Kudirkos motina

Sužinojė, kad pas savo gimines Oną ir Kazį Merkius vieši Simo Kudirkos motina Marija Sulskienė, panorau su ja pasikalbėti.

Sulskienė, nežiūrint jos amžiaus, yra žvali ir energinga moteris. Ir po baisių išgyvenimų ji nepalūžusi, ir kaip pati sakosi, Dievas jai padėjo dažnai visai negalimose sąlygose. Leiskime kalbėti jai pačiai;

—Simas buvo labai geras vaikas, guvus ir darbštus. Jis negėrė nerūkė, neleido laiko tuščioms. Kaip būdamas gimnazijoje, taip ir vėliau atostogų parvažiuodamas, visada dirbo apie namus. Tai namą pataisė, tai tvorą, tai nereikalingus krūmus iškirto, tai taką išlygino. Jis negalėjo pabūti nedirbdamas.

Laiuose jis praleido septyniolika metų. Iš ten kas kelinta diena atsiųsdavo telegramą ir aš žinojau, kad jis yra sveikas ir gyvas. To baisiojo lapkričio pabaigoje žmonės girdėjo iš Amerikos radijo, kad Simas norėjęs pabėgti į Ameriką, kad buvęs sumuštus ir grąžintas rusam. Maniau, kad Simas tai yra kieno tai pavarde. Tačiau mano širdis buvo nerami. Nuėjus į miestelį vienas vyras pasakė: Ar žinai, kad "Atsakiau": "Kad, kas kad? Aš nieko nežinau." — "Na, jei tu nežinai, tai aš tau nepasakysiu. Nors ir labai prašiau, jis man nepasakė, kas yra tas "kad". Žmonės šnekėdavo, bet pamatė mane, man nepasakėdavo. Sakiau savo vyrui, kad tai tur būt mūsų Simas. Bet jis nudavė nenugirdęs ar ką nors kita šnekėdavo, be to, vengė tuo klausimu iš viso kalbėti. Jau praėjo kelios dienos, kaip iš Simo negavau jokios žinios. Simo žmogą prisipysyrai prašiau pasakyti, kas yra. Ji irgi nenorėjo sakyti. Galų gale sužinojau, kad Simas bėgo, buvo pagautas, labai sumuštus ir grąžintas rusam. Man pasidarė taip bloga, kad aš nežinojau, kas su manim darosi. Verkiau, sukandžiojau lūpas, burna buvo pilna lyg kokių pakulų. Nuo to taip susirgau, kad turėjo vežti į ligoninę. Ten išbuvau daugiau dvių mėnesių. Ligoninėje po truputį pradėjau sveikti. Čia vėl man pasakė, jog girdėjo žinią iš Amerikos per radiją, kad Simas buvo baisiai sumuštus ir ji be sąmonės rusai nusitempė į savo laivą, kad Amerikoje vyksta didelės demonstracijos, kunigaigai laiko už jį mišias. Jeigu laiko mišias, galvojau, tai jį tikrai užmušė. Nuo šios žinios vėl atkritau. Ačiū gydytojams, jie gerai mane prižiūrėjo ir po kiek laiko vėl pradėjau sveikti. Tą žinią per radiją pagaudavo iš Amerikos rusų kalba. O rusai nieko neskelbė.

Vieną dieną atėjo mano vyras į ligoninę ir pasakė, kad saugumas buvo, darė labai didelę krantą, paėmė visus Simo laiškus ir telegramas. Kai išėjau iš ligoninės, tada ir mane saugumas klaušino. Bet aš žinojau, kad Simas nieko blogo nepadarė. Tą aš jiems ir sakiau. Bet aš vis nežinojau, ar jis gyvas. Nuo to nežinojimo užsiverkdavau. Tik kiek vėliau sužinojau, kad jis yra gyvas Vilniaus kalėjime.

Teismas

Kai buvo teismas Vilniuje, tai man, vyrui ir Simo žmonai leido ateiti į teismą. Kai jį atvedė į teismą, mano širdis vos neplyšo iš džiaugsmo. Jis buvo gyvas, guvus ir pamatęs mano šypsojimą ir mojavę ranka. Teismas vyko kelias dienas. Jokių pašalinių į teismo salę neįleido. Buvo tik teisėjai, prokuroras, keli sargybiniai, Simas, mes ir advokatas. Teismo pirmininkas paklausė Simą, ar jis nori advokato, nes jam yra paskirtas ir jis yra čia pat. Simas pasakė, kad jis nežina, kuo jį kaltina. Teismo pirmininkas var-

tejo leidimą. Tai ir jį turėjo be pasimatymo grįžti atgal. Toliau Marija Sulskienė pasakojo visus kryžiaus kelius su vietos saugumu, su Vilniaus saugumu. Visus vargus Maskvoje. Kaip atsirado gerų žmonių Amerikoje ir net rusų Maskvoje, kurie norėjo jai padėti. Kaip buvo surasti jos metrikai Brooklyne. Kaip Gražina Peagle pradėjo rūpintis ir skambinti telefonu. Be kalbos, be pinigų, bet gerų žmonių dėka ji gavo pasą, apie išvažiavimą į Ameriką. Rusai iš Maskvos net pinigų atsiųsdavo. Nuvažiavus į Maskvą, apnakvydindavo, bet sekantią dieną jau vedavo pas kitą ir kitoje vietoje, kad suklaidintų policiją. Pasakojo apie vyro mirtį. Apie Simą, kaip jį pervežė į Vladimiro kalėjimą. Kaip davė blankus, kuriuos reikėjo užpildyti, kad prašai malonės, kad ir pats Simas tą prašytų. Vilniaus Saugumo viršininkas žadėjo kartu nuvažiuoti. Tačiau jį žinojusi, kad Simas tokio prašymo nepasirašys, nes tai būtų sąvės apkaltinimas. Toliau ji pasakoja. — Kartą einu iš daktarės, kuri susiuvė mano pirštą, kur buvau įsipopvusi. Eiti sunku. Ranka laikau tą susiūtą vietą. Einu su kita moterimi ir kalbuosi. Ji sako, kad iš pasikos eina moteris ir vyras. Vyras su nukirptais plaukais ir nuleidęs galvą. Moteris atsiskyrė nuo jo ir pradėjo greitai eiti mūsų link. Tai buvo mano giminalė, pas mane išaugusi. Kai jį priejo, jį kėlė norėjo sakyti, bet nežinojo kaip. Pagaliau pasakė, kad Simas ateina. Aš netikėjau. Kai

Prokuroras reikalavo Simui 15-ikos metų, bet teismas nubaudė tik 10 metų. Po teismo, kalėjime gavom su juo pasimatymą ir padavėm maisto.

Kai jį išvežė, nuo jo jokios žinios negavau. Vėliau sužinojau kokioj stovykloj jis yra. Pirma buvo Putmos, o vėliau Permes. Dar vėliau pervežė į Vladimiro kalėjimą. Rašiau jam laiškus ir stovyklą, bet iš jo jokio atsakymo negavau. Tada pradėjau rašyti stovyklos viršininkui ir klausiau apie Simą. Man vis buvo sąžona, kad tavo sūnus yra užsispyres ir nenori tau rašyti. Aš žinojau, kad jie meluoja. Pradėjau baimintis, kad gal jo ir gyvo jau nebėra. Daug verkdavau. Buvo galima pasiūsti du paketėlius per metus. Paketėlius su visais įpakavimais ir rašičiais negalėjo būti didesnis kaip vienas kilogramas. Pasiunčiau du, o po kiek laiko dar vieną, bet iš ten grąžino atgal. Mano rūpestis nesibaigė. Baiminausi dėl jo gyvybės. Norėjau gauti leidimą aplankyti jį. Leidimo nedavė. Buvo kita moteris, kurios vyras buvo toje pačioje stovykloje. Ji jau buvo buvusi ten ir vėl gavo leidimą aplankyti. Prašiau, kad jį ir mane paimtų kartu, nes aš nemoku rusų kalbos. Ji sutiko. Pirmiausia reikėjo išsiminti iš daktaro leidimą, kad nesergu jokiomis ligomis. Tokį leidimą gavau. Pasidariau du bundelius su maistu ir rūbais ir išvykom tolyn už Uralo. Liko gal kokias aštuoniolika kilometrų iki stovyklos, bet ten nebeina traukinys. O taip pat nėra jokių kitų susisiekimo priemonių. Tokių kaip aš, kurie važiuo aplankyti savuosius į tą stovyklą jau buvo geras būrys. Ejom visi pėsti. Visi labai pavargom. Molis ant kelio buvo toks biazrus, kad lipo prie apavo ir iš jo negalima buvo ištraukti kojų. Ant kojų atsirado pūslių, prakiru. Vaziavo sunkvežimis. Pasiprašėm, kad pavežtų. Sakėm, kad gerai užmokėsim. Pavežė kelis kilometrus, bet toliau atsiskakė, nes nebeturi degalų. Su dideliu vargu pasiekėm stovyklą. Ten baisi procedūrą įeiti ir su leidimais. Manęs neįleido. Padaviau bundelius tai kitai moteriai su kuria važiuavau, kad perduotų Simui. O jeigu negalės, tai tegu atiduoda savo vyrui. Ją palikau, o aš išvažiavau namo. Kai jį grįžo, sužinojau, kad ir jį negavo pasimatymo, nors ir tu-

Susitikimas

Toliau Marija Sulskienė pasakojo visus kryžiaus kelius su vietos saugumu, su Vilniaus saugumu. Visus vargus Maskvoje. Kaip atsirado gerų žmonių Amerikoje ir net rusų Maskvoje, kurie norėjo jai padėti. Kaip buvo surasti jos metrikai Brooklyne. Kaip Gražina Peagle pradėjo rūpintis ir skambinti telefonu. Be kalbos, be pinigų, bet gerų žmonių dėka ji gavo pasą, apie išvažiavimą į Ameriką. Rusai iš Maskvos net pinigų atsiųsdavo. Nuvažiavus į Maskvą, apnakvydindavo, bet sekantią dieną jau vedavo pas kitą ir kitoje vietoje, kad suklaidintų policiją. Pasakojo apie vyro mirtį. Apie Simą, kaip jį pervežė į Vladimiro kalėjimą. Kaip davė blankus, kuriuos reikėjo užpildyti, kad prašai malonės, kad ir pats Simas tą prašytų. Vilniaus Saugumo viršininkas žadėjo kartu nuvažiuoti. Tačiau jį žinojusi, kad Simas tokio prašymo nepasirašys, nes tai būtų sąvės apkaltinimas. Toliau ji pasakoja. — Kartą einu iš daktarės, kuri susiuvė mano pirštą, kur buvau įsipopvusi. Eiti sunku. Ranka laikau tą susiūtą vietą. Einu su kita moterimi ir kalbuosi. Ji sako, kad iš pasikos eina moteris ir vyras. Vyras su nukirptais plaukais ir nuleidęs galvą. Moteris atsiskyrė nuo jo ir pradėjo greitai eiti mūsų link. Tai buvo mano giminalė, pas mane išaugusi. Kai jį priejo, jį kėlė norėjo sakyti, bet nežinojo kaip. Pagaliau pasakė, kad Simas ateina. Aš netikėjau. Kai

Prokuroras reikalavo Simui 15-ikos metų, bet teismas nubaudė tik 10 metų. Po teismo, kalėjime gavom su juo pasimatymą ir padavėm maisto. Kai jį išvežė, nuo jo jokios žinios negavau. Vėliau sužinojau kokioj stovykloj jis yra. Pirma buvo Putmos, o vėliau Permes. Dar vėliau pervežė į Vladimiro kalėjimą. Rašiau jam laiškus ir stovyklą, bet iš jo jokio atsakymo negavau. Tada pradėjau rašyti stovyklos viršininkui ir klausiau apie Simą. Man vis buvo sąžona, kad tavo sūnus yra užsispyres ir nenori tau rašyti. Aš žinojau, kad jie meluoja. Pradėjau baimintis, kad gal jo ir gyvo jau nebėra. Daug verkdavau. Buvo galima pasiūsti du paketėlius per metus. Paketėlius su visais įpakavimais ir rašičiais negalėjo būti didesnis kaip vienas kilogramas. Pasiunčiau du, o po kiek laiko dar vieną, bet iš ten grąžino atgal. Mano rūpestis nesibaigė. Baiminausi dėl jo gyvybės. Norėjau gauti leidimą aplankyti jį. Leidimo nedavė. Buvo kita moteris, kurios vyras buvo toje pačioje stovykloje. Ji jau buvo buvusi ten ir vėl gavo leidimą aplankyti. Prašiau, kad jį ir mane paimtų kartu, nes aš nemoku rusų kalbos. Ji sutiko. Pirmiausia reikėjo išsiminti iš daktaro leidimą, kad nesergu jokiomis ligomis. Tokį leidimą gavau. Pasidariau du bundelius su maistu ir rūbais ir išvykom tolyn už Uralo. Liko gal kokias aštuoniolika kilometrų iki stovyklos, bet ten nebeina traukinys. O taip pat nėra jokių kitų susisiekimo priemonių. Tokių kaip aš, kurie važiuo aplankyti savuosius į tą stovyklą jau buvo geras būrys. Ejom visi pėsti. Visi labai pavargom. Molis ant kelio buvo toks biazrus, kad lipo prie apavo ir iš jo negalima buvo ištraukti kojų. Ant kojų atsirado pūslių, prakiru. Vaziavo sunkvežimis. Pasiprašėm, kad pavežtų. Sakėm, kad gerai užmokėsim. Pavežė kelis kilometrus, bet toliau atsiskakė, nes nebeturi degalų. Su dideliu vargu pasiekėm stovyklą. Ten baisi procedūrą įeiti ir su leidimais. Manęs neįleido. Padaviau bundelius tai kitai moteriai su kuria važiuavau, kad perduotų Simui. O jeigu negalės, tai tegu atiduoda savo vyrui. Ją palikau, o aš išvažiavau namo. Kai jį grįžo, sužinojau, kad ir jį negavo pasimatymo, nors ir tu-

BOSTONO ŽINIOS

DR. BASKIO PRISIMINIMAS

Prieš dešimt metų, 1965m. birželio 15 d. mirė jaunas mokslininkas dr. Bronius Baskys

Pažinę Bronių, visi prisimena jį kaip labai retą ir labai šviesią asmenybę. Drąsiai galime sakyti, kad jis turėjo draugus, bet neturėjo priešių. Tai labai reta žmonių gyvenime.

Prisimenu Broniaus paskutinę žemišką kelionę į Forest Hill kapines. Kapinėse buvo daug kalbėtojų. Prof. dr. J. Navickas pradėjo, jog ir akmenys turėtų prabilti protestui ir pravirtti prieš nebelaikų ir pačiame gyvenime mirties nusinešančių asmenybę. Dr. Juozas Girmius teigė, kad Bronius buvo asmenybė, didinusi

draugų būrį. Sunkiai skynęs keliai į gyvenimą ir dideliu bei kruopščiu darbu pasiekė mokslo viršūnes. Jis turėjo draugų iš visų klasių ir luomų.

Studijas pradėjo dar Vokietijoje. Būti medicinos daktaru ir padėti žmonėms buvo jo idėja ir svajonė. Atvykęs į Ameriką stvėrėsi bet kokio darbo, kad išmaitintų šeimą. Apie mediciną čia nebegalėjo galvoti, nes tam mokslui reikėjo daug pinigų ir laiko. Jis savo tolimesnem studijom pasirinko biochemiją.

Dirbdamas ir mokydamasis 19-55 m. Bostono universitete gavo magistro laipsnį iš biochemijos. O 1959 m. daktaro laipsnį iš tos pačios srities. Pradėjo dirbti Tufts (Nukelta į 5 pusl.)

NAUDOKITĖS PIGESNĖMIS KAINOMIS RUDENI!

American Travel Service Bureau šiais metais organizuoja sekancias keliones į Lietuvą: SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS! 5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena Kaune) Klekvienu Grupę Lydės Prityręs Kelionių Vadovas Dar yra vietų sekanciose grupėse: #9 - Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. IS NEW YORKO — \$ 991.00 IS CHICAGOS — \$1110.00 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 4 Talline, 3 Maskvoje #10 - Spalio 1 d. — spalio 15 d. IS NEW YORKO — \$ 940.00 IS CHICAGOS — \$1059.00 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 3 Rygoje, 3 Maskvoje #11 - Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. — Kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje, 4 naktys Maskvoje. EKSKURSIJA Į HAWAJUS — Lapkričio 22 d. — gruodžio 6 d. 4 salos IS CHICAGOS — \$ 599.00 Taipgi turime grupinių (Charters) skridimų į Europą, kuriais galima pasinaudoti ir nebūdami klubų nariais. Chicago - Miunchenas tikrai — \$485.00. (Ten ir atgal).

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite: AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU 9727 South Western Avenue Chicago, Illinois 60648 Tel. (312) 238-9787 Norintiems atsiviešinti giminės iš Lietuvos padarome reikalingąms išskietimo dokumentams. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio. AIR FARES AND CONTENTS OF THIS ANNOUNCEMENT ARE SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

FRANK'S TV and RADIO, INC. 3240 SO. HALSTED STREET TEL. — OA 5-7252 RADIOJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS DIDELIS PASIRINKIMAS IVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE PROFESSIONAL OFFICE & APARTMENT COMPLEX Ample parking. Archer nr. Central. Excellent investment. Pro Affiliates — 371-8700

MISCELLANEOUS MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprada. TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS PRIEINAMA KAINA Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau. Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTIINIAI Į LIETUVĄ Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, šaldytuvai, televizijos, dolerų sertifikatai, maistas, akordeonai. 2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629 TELEF. — WA 5-2787.

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS Spalvotos ir paprastos Radija. Stereo ir oro vėsinatuvai Pardavimas ir taisymas MIGLINAS TV 2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

VALOME KILIMUS IR BALDUS Plaukiamie ir vaškuojami visų rūšių grindis. J. BUBNYS — Tel. EE 7-5168

HEATING CONTRACTOR Įrengiu miestelį ir užmiesty naujus ir perstatau senus vėjų rasti namo apšildymui pečia, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai. DOMAS ŽUKAUSKAS 4444 So. Western Ave. Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-5447

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTIINIAI Į LIETUVĄ 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608 Tel. WA 5-2737; 254-3320 V. Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS Taisau senus ir įdėju naujus pečius. Pigią išvalau, taipgi alyvinus pertubrū dėt dujų. Įdėju vandens šilvatus. Kreiptis — A. BANYS — 447-8806

SIUNTIINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

BUTŲ NUOVAVIMAS Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai

BELL REALTY J. BACEVICIUS 6453 S. Kedzie Ave. 778-2283

A. VILIMAS MOVING Apraustas perkraustymas Įvairių atstovų 825 WEST 94th PLACE Tel. — FRemont 6-1882

REAL ESTATE M. A. SIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, tel. 254-7450 Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINTŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitoki blaškai

BY OWNER 8 FLAT BRICK APARTMENT BUILDING 11 Years old. Excellent income. Vicinity 72nd and Western. Leaving city. Must sell. Upper 80's or best offer. TEL. — 735-4070

BY OWNER HOUSE FOR SALE Brick 3 Bedroom. Modern Full Basement. 2 Car garage. Leaving city. Must sell. Vicinity of 63rd & Pulaski. Upper 20's or Best Offer. TEL. — 735-4070

NAUJAS ADRESAS 1 1/2 aukšto, 18 metų mūras. 2 butai. 2 auto garažas. Arti mšsu. Liga vertė atiduoti už \$34,500. Modernus 6 kamb., 6 metų mūras. Liukus Didelis šviesus kampinis namas. Platus lotas. 2 auto mūro garažas. Tinka šeimai skoningai gyventi. \$39,000. 1 1/2 aukšto namas. 2 butai: vienas dalnai nebaigtas. Už Marquette Pk. arti Pulaski. 50 p. sklypas. \$22,500. Pulkus 5 kamb., 15 metų mūras. Arti mšsu. ofiso. \$24,800 3 butų puošnus mūras ir 3 auto mūr. garažas. Naujas gazu šildymas Geriausia vieta Marquette Pk. \$40,700. 2 aukšto mūras pulkus 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. senam baime. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mšsu. \$26,500. Planas ir pigus lotas su garažu. Arti Maria High School. \$5,900. Pulkus mūras. 3 butai ir maisto krautuvis su inventoriu. Salta vandens lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Pk. Šeimos nelaimė vertė parduoti viską už \$26,750.

VALDIS REAL ESTATE 2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

PIRKŠIT — PARDOSIT — NUOMOSIT Malonai jums patarnaus BUD'S REAL ESTATE 2-ju butų po 4 kamb. mūras. Prie 72 ir Rockwell. Prašo \$25,900. 70 ir Maplewood. 20 metų senumo. 2 po 5 kamb. (su valgomaisiais). Tik \$22,500. Prie 73 ir Western. 5 kamb. mūras. Labai gerai išlaikytas. Gazu šildymas. Tik \$18,500. 45 ir Campbell. Mūr. Tuščia krautuvis patalpa, butas užpakaly. Garažas. Tik \$21,000. 42 ir Rockwell. Mūr. 2 butų po 6 kamb. butai ir 2 kambariai. \$27,500. Prie 135-os ir Archer — 3 arba 4 miegamųjų mūro rezidencija. 1/2 akro žemės, upelis. Virš \$40,000. 4 miegamųjų namas ant akro žemės. Gražus įvaizdymas, puikus sodas. Virš \$50,000. Ant 173-os ir Harlem Ave. 2 metų senumo 3-ju miegamųjų bi-level. Garažas. Tuojau galima užimti. Virš \$50,000. Komercinis kampas — State St. ir Archer Ave. 9 1/2 akro. Prašo po \$12,000 už akrą.

BALYS BUDRAITIS 4369 Archer Ave. — 254-5551

Mūr. bungalow, 48 p. sklypas central šildymas. Whipple ir 65-čia. Nebrangus. 2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų. 50 p. sklypas Central. Šildymas kiekv. butui atskirai. Tik \$43,000. Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po 3 kamb ir 3 kambarėle. 2 auto garažas Central. Šildymas. Geros pajamos. Gera vieta gyventi. 10 butų mūr. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kamb.

SIMAITIS REALTY 2951 W. 63rd St. 436-7878

HELP WANTED MOTERYS

SECRETARY — GIRL FRIDAY Full time in pleasant Northbrook office. Light bookkeeping. Steno required. Profit sharing and insurance. Phone 498-5600

MATURE RELIABLE WOMAN WANTED To assist middle aged woman not bed-ridden. Light housework, live in, own room, salary open. Recent references. Good home for right person. Some English necessary. N.W. side. 763-5092

Dependable Woman Needed For professional couple 5 day week. Go. Clean house & take full charge of complete household duties. Near North apt. Good transportation. Good salary, plus benefits. Recent references. Tel. 649-5577

RELIABLE WOMAN WANTED General housework, 2 days per week. Steady, in Lincolnwood, Ill. Recent references. Top salary. Some English necessary. Tel. — 674-0395

DEMESIO! "LIETUVOS ATSIMINIMAI" Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Studios New York (1330 kl., AM ir 97.9 meg. FM). Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas Mountainside, N. J. 07092 Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausyti — Lietuviškų kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall University radijo stoties: (New Jersey) WSOU (\$9.5 meg. FM) Pirmadi., 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė — dipl. teis. Pranas Sulas Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami. Tai nauja pagerinta laida Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galios bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje. Gaunama "DRAUGE" Kaina su Legaliskomis Formomis \$3.50; be jų formų — \$3.00. Iliinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

Radijo Programa

Sentausta Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj iš stoties WLYN 1380 banga veikia sekantiandienais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pasauliniu žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka. Šią programą vedė Steponas J. Minkas. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovųn krautuvis, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai išskabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose. Tokios vėliavos kainuoja po \$1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą), jei gyvenate Iliinois valstybėje). Užsakyms susiukite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

(Atkelta iš 4 pusl.)

universiteto biochemijos tyrimu laboratorijoje, o taip pat buvo ir asistentu Bostono universitete.

Buffalo mieste, New Yorko valstijoje, buvo pastatytos naujos ir labai moderniškos vėžio ligų tyrimui laboratorijos. Tų laboratorijų vadovybė pakvietė Bronių Baškį tų laboratorijų vėžio lygų tyrimam vedėju.

Dirbdamas mokslinį darbą, jis buvo aktyvus ir lietuviškame gyvenime. Bendradarbiavo Lietuvių Enciklopedijoje, Aiduose.

Taigi suėjo dešimt metų, kai mus paliko visų mylimas mokslininkas, bičiulis ir pilnutinis žmogus Bronius Baškys.

Tokią šviesią asmenybę mes prisimename, tokia šviesi ji liks ir iki mūsų kelionės pas jį.

200 METŲ SUKAKTIES MINEJIMAS

Amerikos 200 metų sukakties minėjimas, vadinamas Bicentennial, Massachusetts ir Bostono pradėtas jau seniai.

Ir lietuvių yra sudarę tam minėjimui komitetą, kuris dirba su Massachusetts ir Bostono miesto komitetais.

Antanas Baltrušėnas, kultūros reikalams — Ona Ivaškienė ir ypatingiems reikalams — Aleksandra Mariarty. Mariarty yra Lietuvių Moterų federacijos Bostono klubo pirm. Ji viena iš pirmųjų šiais metais užmezgė ryšius su tais komitetais.

tetą ir ruošis tam minėjimui. Bet iki šių metų, kol A. Mariarty pradėjo judinti šį reikalą, nieko nebuvo daroma.

Amerikiečių yra skiriamam reikalui pinigai. Tautybės gauti bene po 3,000 dol., iš miesto komiteto.

Dr. Biznikauskas siūlo, kad vietoje dieninio pasirodymo, reikiama palikti ir dar kai ką nors, kas išliktų ilgai.

P. Žičkus

LIETUVIŲ RADIJŲ PROGRAMOJE — gegužinėje bus įvairios idomybės. Galėsite laimėti automobilį, 100 dolerių taupą, kelionę lėkturu į New Yorką ir atgal, paveikslą, radijo su elektriniu laikrodžiu, 20 dol. vertės pusmetinę šukoseną ir kita.

Ši Minkų vedamos radijo valandos gegužinė įvyks rugpjūčio 10 d. Romovos parke, Brocktone. Pradžią programos 4 val. po pietu, o pati gegužinė prasidės daug anksčiau.

P. Žičkus

AMERIKA PIRMAUJA

(Atkelta iš 3 pusl.)

Pardavinėja ir komunistiniams pasauliui.

Sovietai technologijos trūkumą bando lopyti pramonės įsigijimu. Jie galvoja, kad vakariečių statytos įmonės ir mašinos pakels gamybos kiekį ir kokybę.

Tarp kitų reikmenų Sovietai bando įsigyti elektros grandinių junginių, kompiuterių, jiems kontroliuoti priemonių, aviacijai elektroninių prietaisų ir kitų reikmenų, naudojamų erdvių raketoje.

Pelno akstinas Ameriką padarė galinga ir ekonomiškai stipria, bet tai nereiškia, kad dėl pelno ji turi rizikuoti aukštose technologijos priemonės pardavinėti tokiame valstybei, kuri nepaliauja grasinusi Amerikai ir laisvajam pasauliui.

Bendra technologijos rinka

Amerikos technologijai ir ekonomijai graso draugai ir sąjungininkai. Jie mano steigti Europos bendrosios rinkos pavyzdžiu "bendrą technologijos rinką".

Mokytojai ir tėvų k-to nariai Kr. Donelaičio aukštesniąją mokyklą baigusiuji išleistuvėse dr. Jono ir Janinos Salnų namuose.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hartford, Conn.

NEPAPRASTA JAUNIMO KLUBO GEGUŽINĖ

Birželio 22 d. Hartfordo Jaunimo klubas Lietuvių Parke (Lighthouse Grove Park), East Hartforde, surengė nepaprastą gegužinę (pikniką), pakviesdamas programai išpildyti net keturias tautinių šokių grupes: New Britaino "Ateitį", vadovė Aldona Stasiukevičienė (Kaminskaitė), su 8 šokėjom, Hartfordo jaunesniųjų grupę, vadovė Dalia Dzikienė, su 9 šokėjais — jom, Hartfordo vyresniųjų grupę "Ait varą", vadovės net trys: Katarina Marijošienė, Rūta Jurkevičiūtė ir Aldona Vitėnaitė, su 15 šokėjų ir Waterburio "Ratelį", vedėja Antanina Bulotienė, su 21 šokėju — ja.

Trečią val. po pietų estradoje prasidėjo programa. Atidarydamas šią nepaprastą gegužinę ir tautinių šokių programą, Jaunimo klubo pirm. Alfredas Zdanys pasveikino šokėjus ir svečius, linkėdamas susikaupti šioje nepaprastoje tautinių šokių programoje.

Šokiai prasidėjo maršu, ir visi šokėjai gražiai aplinkui estradą

P. Žičkus

į taktą kiek pažygiavo. Paskui tiek atskiro grupės, ar po kelias ir visi drauge puikiai pašoko trylikia tautinių šokių: kalvelė, susąta, kepurinė, kubila, malūna, blezdingėlė, lenciūgelė, Prienių suktutė, oželė, audėjėlė, rankluostėlė, gyvatarą ir visos grupės baigė noriu miego šokių.

Akordeonu šokiais grojo: Romas Butrimas, (iš New Britaino), Aldona Stupelytė ir Vida Kuraite (abi iš Waterburio).

Šią gegužinę su tokia didžia ir puikia programa surengė Hartfordo jaunimo klubas jaunimo kongresui paremti, tad ir virtuvėje dirbo daug naujų šeiminių.

Jonas Bernotas

Advertisement for A. + A. RICHARDO BENDORAČIO, featuring a portrait and text about a memorial service.

Advertisement for PADĖKA, a gift for Vytautui Sederavičiui, with details about the gift and contact information.

Advertisement for PUKI DOVANA SVENCŲ IR KITOMIS PROGOMIS SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO, including details about the book and contact information.

Kraujo spaudimas yra geros ar blogos sveikatos ženklas. Chicagos sveikatingumo departamentas pasitarnauja šiuo atžvilgiu be mokesčio.

DU PRIGERĖ Michigano ežere Chicagoje pirmadienį prigrė L. Stokes, 49 m., įkritęs į vandenį betaisydamas savo laivą.

IKLIUVO GOBSAS Policininkas James Loughnane, 38 m., kaltinamas, kad jis, nuplaukęs laivą apie 6 mylias gylis į ežerą nuo Jackson Parko, Chicagoje, įstūmė į vandenį savo 16 m. sūnų, kad jis prigeritų, ir nuvažiuo tolyn.

AKORDEONU ŠOKIAMS GROJO: Romas Butrimas, (iš New Britaino), Aldona Stupelytė ir Vida Kuraite (abi iš Waterburio).

Advertisement for A. + A. KAZIMIERA JANKAUSKIENE, VAITILAVIČIUTE, offering services for funerals and family support.

Advertisement for AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA, featuring Leonardas Simutis and offering various services.

Advertisement for MAŽEIKA & EVANS, a funeral home located at 6845 South Western Avenue.

Advertisement for PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME, featuring Tevas ir Sūnus and offering modern funeral services.

Advertisement for EUDEIKIS, a funeral home with branches in Los Angeles and Hermitage.

Advertisement for LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI, listing various funeral directors and their contact information.

APILINKI MUS

× **Petras Milius**, kuris dirba "Washington Post", parašė straipsnį apie atominę jėgą. Straipsnis išspausdintas "Chicago Sun-Times" dienraščio sekmandienio laidoje.

× **Salomėja ir Viktoras Endrijonai** yra išvykę į Kaliforniją aplankyti savo sūnaus Audriaus šeimos ir praleisti porą savaitę atostogų. Džiaugiasi, kad šiuo metu oras ten yra labai geras.

× **Stepano Dariaus ir Stasio Girėno** 42-tosios metinės nuo jų skridimo per Atlantą į Lietuvą minimos liepos 13 d. Iškilmės bus liepos 13 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p. prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Parke, California ir Marquette Rd. kampas. Minėjimui vadovaus Dariaus-Girėno veteranų postas.

× **Izabelė Norušienė** yra sunkiau susirgusi ir paguldyta Billings ligoninėje. Jos sveikata rūpinasi sesers ir dukros bei sūnus.

× "Pasaulio Lietuvis" kurį leidžia PLB valdyba, birželio mėn. numeris dėl spaustuvės techniškių kliūčių išeis tik kitą savaitę.

× **Liet. Mot. klubų federacija** suaktyvino veiklą M. Jurgutienės reikalui. Buvo atkreiptas dėmesys Gen. Federation Women's Clubs konvencijos dalyvių. Šiai organizacijai priklauso daugiau kaip penkiasdešimt tautų atstovių. M. Jurgutienės sunki padėtis susijaukė nuoširdaus dėmesio ne tik lietuvių, bet ir daugelio kitų tautų moterų tarpe.

× **LKV Ramovės ir DLK Birutės** draugijos Chicago skyriaus liepos 6 d. ruošia išvyką į International Friendship Garden, Michigan City, kuriame yra pasodintos Nepriklausomos Lietuvos prezidentams egulės ir padaryti paminklai. Trumpos iškilmės vyks 12 val., o vėliau bus pabendrauta gražioje gamtoje ir Obis restorane. Išvykstama 10 val. iš Jaunimo centro. Turintieji automobilius prašomi pamiti kitus.

× **Kauno Jėzuitų Gimnazijos** mokinių suvažiavimas įvyks š. m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 d. Chicago, Jaunimo centre. Visų klasių, visų laidų mokiniai ir mokytojai kviečiami registruotis pas Petrą Kleinoją, S.J. — 2345 West 56-th St. Chicago, Ill. 60636. Tel. (312) RE 7-8400. Registruojantis įmokama 5 dol. (pr.)

× **Monografija "Mykolas Krupavičius"**, parašyta P. Maldeiko, turėtų rasti vietą kiekvieno lietuvių namuose. Užsakyti: A. Viliušis, 4050 So. Campbell Ave. Chicago, Illinois 60632. Knygos kaina 15 dol. (sk.)

× **Linksmavariai III-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresui** remti įvyks liepos 4 ir 5 d. d., penktadienį ir šeštadienį, 8 val. vak., Lietuvių Kultūros centre, Union Pier, Mich. Gros Neo-Lituanų orkestras. Veiks valgių ir gėrimų bufetai. Visuomenė kviečiama.

× **Rengia P.L.J.S. Ryšių Centras** (pr.)

× **Kiekvienas spaudos bendradarbis** gaus naudingą informaciją naujoje knygoje "Žurnalistika", kurią parašė 30 pirmaujančių mūsų laikraštinių ir žurnalistų specialistų. Gaunama "Drauge", kaina 6 dol. (pr.)

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

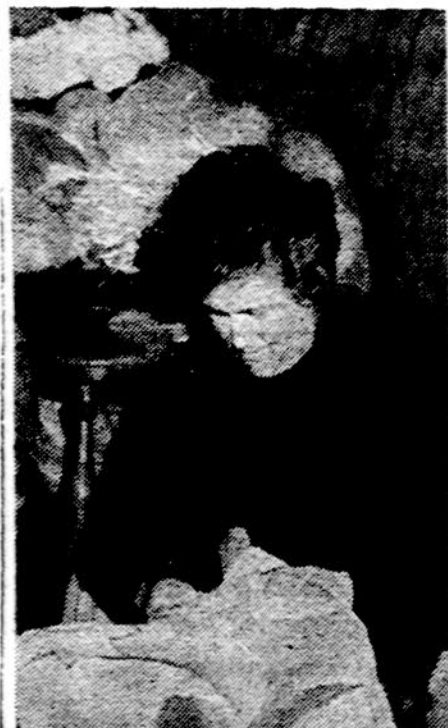
LAISKŲ RAŠYMAS CICERO

Pačių svarbiuoju laiku, kai yra sprendžiamas Lietuvos juridinis pripažinimas Sovietų Sągajai, nustoje rašyti laiškus savo senatoriams ir kongresmanams. O ir iš viso laišku rašymas nebuvo kaip reikiant pravestas. Cicero laišku rašymą organizavo Lietuvos Bendruomenės apylinkė, ALTO skyrius, šauliai. Bet pagal Cicero lietuvių skaičių vistiek iš viso laišku buvo išsiųsta nedaug.

Illinois šeštame distrikte, kad ir labai maža balsų persvara, mes — išrinkome į kongresą mums labai palankų Henry J. Hyde. Pasiteiravus jo raštinėje 901 Lake St. Room 220, Oak Park, Ill. Tarnautojai sako, kad šiuo reikalu mažai kas yra kreipęsis. Washingtono kongresmano Henry H. Hyde raštinėje, 1206 Long Worth House, 20515, yra gauta labai nedaug laišku. O kongresmanas Henry J. Hyde ne tik žadėjo mūsų reikalus ginti prieš rinkimus, bet ir visą laiką. Jis Washingtono gina Lietuvos reikalus, o čia savo distrikte su savo štabu yra pasirošęs lietuviams padėti, ypač socialinio aprūpinimo reikalais. Jis įeina į komitetus: Judiciary Banking, Currency ir Housing.

Ciceroy mes turime daug organizacijų, tai nors ir atostogos, parodykime daugiau gyvumo ir neapleiskime laišku rašymo.

Stepas Paulauskas

Julija Zdanienė, Hot Springs, Arkansas, prie savo sūnų namų darbu. Vietos laikraštis "The Sentinel Record" įsidėjo porą nuotraukų ir didesni straipsnį apie Julijos darbus. Vienoje nuotraukoje ji vaidinama prie darbo, o kitose jos tautiniais motyvais atlikti kūriniai. Straipsnyje pažymėta, kad kilusi iš Lietuvos, priminta Lietuvos istorija, pažymėta, kad vyras kompozitorius, o sūnus taip pat mėgsta kompoziciją, Arkansas universiteto studentas

ATVYKAS PREZ. FORD.

Prezidentas Ford liepos 11 d. bus Chicagoje ir pasakys kalbą tarptautinės prekybos suvažiavimo dalyviams.

CHICAGOS ŽINIOS

VIETNAMECIAI CHICAGOJ

Į Chicago atvyko pirmoji grupė vietnamečių pabėgėlių — 60 žmonių, kuriuos ėmėsi globoti katalikų labdaros įstaigos. Atskridusius Vietnamo pabėgėlius O'Hare aerodrome pasitiko kard. J. Cody. Atskrido 10 šeimų, beveik visi kalba angliškai.

PARAMA NETURTINGOMS PARAPLIOMS

Neturtingoms parapijoms Chicago arkivyskupija nuo 1972 savo išdo metų iki 1975 m. birž. 30 d. paramos suteikė 6.898,057 dol. Aukštesnėms mokykloms nuo 1968 m. paremti arkivyskupija išmokėjo 4.581.022 dol.

PARDUODA MOKYKLĄ

Dievo Apvaizdos seserys sutiko parduoti buvusios Marywood mokyklos pastatą su 8.4 akrų

žemės Evanstono, Ill., miestui. Miestas įrengs civilinį centrą. Mokykla buvo uždaryta 1970 m.

MOKSLEIVIŲ AUKOS

Chicago katalikų 286 pradžios ir 35 aukšt. mokyklų moksleiviams per metus suaukojo 132.000 dol.

NAUJA TELEFONŲ KNYGA

Jau išvežiojama nauja Chicago telefonų knyga. Ji sveria 4 svarus 9 uncijas. Joje surašyta 826.000 telefonų numerių. Išspausdinta 1.8 milijono egzempliorių sunaudojant 4.100 tonų popieriaus.

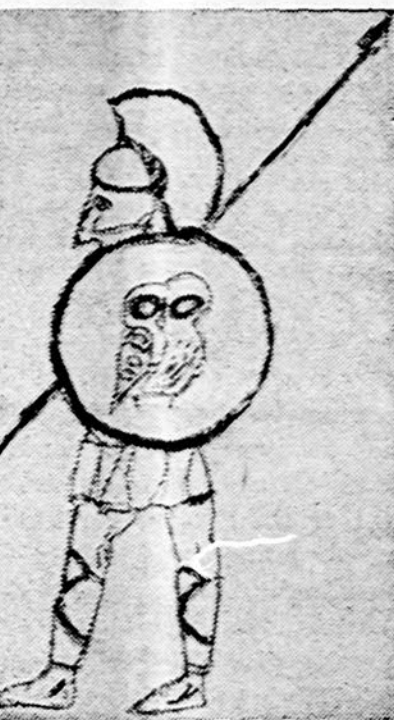
NUOMOJA TAKSIUS

Chicago Checker ir Yellow taksijų firmos pradeda kasdien apie 20 savo taksijų išnuomoti šoferiams atskiroms dienoms. Nuolatiniai šoferiai dėlto graso streiku.

Devynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60638

Graikų kareivis
Piešė Vėjas Liutėvičius, 8 metų, 3 sk.

PIESTUKAS

Pradžioje buvau maža sėklėlė. Vėjas mane nešiojo ir pasėjo miške tarp didelių medžių. Saulutė šildė. Lietus laistė. Augau, augau ir pasidariau gražus medis.

Vieną dieną į mūsų apylinkę atvažiavo miško kirtėjai. Gerai apžiūrėję, jie nutarė mane nukirsti. Aimanuodamas griuvau ant šono. Po kelių dienų patekau į lentiūvę. Ten mane sušpaustė į lentas. O fabrike tapau geru piestuku. Tą pačią savaitę sunkvežimiu mane nuvežė į didelę krautuvę. Padėjo ant lentynos ir liepė šypotis ir laukti.

Ilgai laukti nereikėjo, nes vienas berniukas mane nusipirko ir parsinešė į namus. Jis džiaugėsi manimi. Mes greitai susidraugavome. Jis mane naudojo namuose, mokykloje ir net į lietuvišką mokyklą nešėsi. Aš jam diktantus rašiau žodžius linksniau ir Vyty nupiešiau.

Gyvenimas buvo įdomus. Tik vieną dieną, per nelaimę, pasiritau po šaldytuvu. Berniukas nusiiminė, nes niekur negalėjo manęs rasti. Dabar guli dulkėse pavargęs, nuliūdęs ir laukiu. Laukiu su viltimi, kad berniukas mane atras.

Audrius Polikaitis, 3 sk.
Marquette Parko lit. m-la

Ziedą dalinam

SUNIUKAS

Aš esu šuniukas. Dievulis mane sutvėrė. Aš buvau išsiųstas į krautuvę. Vieną dieną atėjo berniukas į krautuvę ir nupirko mane. Jo vardas buvo Petras Remeikis. Jis mane labai mylėjo. Vieną dieną aš pabėgau ir pradėjo lyti. Kaip aš grįžau namo, Petras manė, kad aš buvau baidyklė. Kai aš išdžiūvau, jis pamatė, kad buvau jo mylimiausias šuniukas.

Petras Remeikis, 3 sk.
Marquette Parko lit. m-la

KAIP JIE PALIKO LIETUVĄ

Kai mano mamytė buvo nepilnai devynerių metų, ji su tėvais ir dviem sesutėmis paliko Lietuvą.

Vieną lietingą rudens sekmadienį, mano senelis, močiutė, mano mamytė ir dvi mano tetos apsirėngę šiltai, pasiėmė juodos duonos, lašinių, susėdo į vežimą ir išvažiavo iš Lietuvos. Jie bėgo nuo komunistų, kurie artėjo prie žemaitijos.

Mano tėvelis ir jo pusbrolis ir dar pora kitų draugų, persikėlė per Baltijos jūrą į Švediją. Tėvelis paliko savo tėvus ir sesutę ir pabėgo nuo komunistų vienas. Jis buvo beveik dvidešimt vienerių metų.

Jūratė Lapėnaitė, 6 sk.
Dariaus Girėno lit. m-la

AŠ NORĖCIAU

Aš norėčiau nusukti lėktuvu į salą, kurioje dar niekas nebuvo. Ten būtų daug įvairių gyvulių ir visokių gėlių. Visi su manim ten galėtų kalbėti ir šokti. Norėčiau, kad ten būtų labai graži gamta, žmonės ilgai ten gyventų ir nepasėtų. Kad visi ten galėtų gyventi net iki šimto metų. Vidury daug būtų ežerų. Ežerų būtų daug visokių žuvų, o ežero dugne gražių gėlių. Gėlės būtų padarytos iš brangkmenių. Visada ten šviestų saulė ir visi būtų linksmi. Toje saloje būtų daug skanių vaisių ir kitokio maisto. To maisto ten visiems užtektų.

Labiausiai man ten patiktų dėl to, kad žmonės ten tarp savęs labai gražiai gyvena. Ten nėra muštynių, vagysčių. Žmo-

nės labai mandagūs ir padeda vienas kitam. Niekas ten nerūkina durų, nes nėra vagių. Jie visi labai darbštūs ir visada linksmi. Aš žinau, kad tokią salą ar vietą būtų sunku man surasti, bet norėčiau keliauti ir tos vietos ieškoti.

Cintija Hodges,

Bostono lit. m-los mokinė
"Švilpukas"

LENKSMIAUSIAS ĮVYKIS

Stovykloje mes turėjome sporto dieną. Mes išrinkom keturias komandas. Buvo rudos bulvės, mėlynos, mėlynės, baltai žiedbastučiai ir geltonos papajos. Mes apsirėngėm savo spalvomis ir ėjom į sporto aikštę. Ten buvo bėgimo rungtynės ir žaidimai. Po to grįžom į stovyklavietę ir pavagėm pietus. Po pietų buvo plaukimo lenktynės, vėliau tinklinis ir pavakariai. Po pavakarių turėjom ananaso valgymo konkursą. Dėjom ananasus ant nosies, bandėm su liežuviu nuimti ir į burną įdėti. Prieš vakarienę turėjom sugalvoti šūklį, dainą ar maršą. Mūsų šūklis buvo "Papas, papas, puikios papajos!" Daina: "Papas, papas, puikios papajos!" Daina: "Papas, papas, puikios papajos!" Daina: "Papas, papas, puikios papajos!"

Los Angeles lit. m-los 7 sk. mokinė. "Spindulys".

MANO PIRMOJI SV. KOMUNJA

Pernai, spalio mėn. 26 d., aš priėjau Sv. Komuniją. Oras buvo labai gražus. Saulė švietė danguje, o mano širdis buvo pilna džiaugsmo, kad Dievulis pas mane atėjo. Mama man nupirko labai gražią baltą suknelę. Apsirėngus ją jaučiausi kaip princesę.

Bažnyčioje buvo prisirinkę daug žmonių, kartu ir mano giminė. Jie visi manim džiaugėsi mano šventės proga. Po mišių visi sustojom į būrį ir mano dėdė padarė daug nuotraukų, kurios liks prisiminimui.

Namuose mama buvo paruošusi iškilmingus pusryčius, į kuriuos atėjo daug pažįstamų.

Visa diena buvo labai įspūdinga ir aš jos niekada neužmiršiu.

Dana Kalvaitytė, III skyr.
K. Donelaičio lit. m-la

ZMOGELIS GARAZE

Vieną šiltą pavasario vakarą paėmiau lemputę ir nuėjau į garažą surasti žirkles. Norėjau nusikirsti porą obelų šakelių. Mūsų obelis buvo visa apsidengus baltais žiedais ir taip gražiai atrodė. Garaže, tarp mašinių, kažkas žalsvai žibėjo. Staičiau sustingau, nes aiškiai pamatiau du didžiulius geltonus taškus. Pašviečiau su lempute ir vos neapalpau! Iš kampo pakilo mažas žmogelis, o tie geltoni taškai — buvo jo akys!

Jis prašneko mano kalba — pasirodo, Marsje jė išmoksta daug ko! Aš nei žodžio jokia kalba negalėjau išsakyti. Žmogelis paprašė, kad jam padėčiau. Jo siūstas pagedo ir jis negalėjo pasiekti savo draugų. Nežinau kaip, bet nuėjome į virtuvę.

LICDNAS BIRZELIS

Birželis krauju srūva,
Birželis trėmlime,
Birželio ašarėlės
Dar tėviškės name.

Mesk, saulute, spindulėli
Ir pažvelk į mūsų šalį,
Paguok sesę ir brolielį.

Ir atsakė spindulėlis,
Rymo vienas svyrūnelis.
Prie Vorkutos ir Baikalo
Broli! ašaros užšalo.

Ištrėmti mūs brolai
Išėjo verkdami,
Lūdi kelio berželio,
Brolelių laukdami.

Svetimi mūs žemę mina,
Vargeliu ją pildo,
Kalbą, maldą, žodį šventą
Atima, nutildo.

Birželis krauju srūva,
Birželis trėmlime,
Birželio ašarėlės
Dar tėviškės name.

Alb. Kašubienė

Piešė Audronė Sabaitė, Marquette Parko lit. mokyklos II sk. mokinė

Jam reikėjo klijų, atsuktuvo, ylos ir paprastos mažos gumutės. Drebėdama suradau viską ir staiga supratau, kad virtuvėje nedegė jokia lempa. Viskas žibėjo nuo žmogelio drabužių. Ant jo kaklo kabėjo gražus raudonas brangakmenis.

Jis nuramino mane, kad nebijočiau, ir pasiprašė vandens. Suradau geriausią mamos stiklą ir įpyliau. Stiklas jam labai patiko. Jis jį sukinėjo, žiūrėjo ir paklausė, ar galėtu pasiimti su savimi, kaip atminimą. Aš tik palingavau galva, nors bijojau, kad mamai nepatiks.

Žmogelis padėjo už viską ir išėjo. Tarp durų dar atsuko ir nusiėmė nuo kaklo brangakmenį. "Čia tau už gerą širdį!" — pasakė jis man. "Geriau nepasakok niekam apie mane".

Virtuvėje pasidarė visai tamsu, tik mano rankoj žėrėjo raudonas brangus akmuo.

Kristina Kuprevičiūtė,
Clevelando Vysk. M. Valančiaus
Lit. mokyklos 7 sk.

LAIKAS

Mokytojas: — Koks laikas:
"Aš prašiuosi, tu prausiesi, jis ji prausiasi?"
— Rytas!

PAVELAVO

Išsirušęs stovyklon, Vytukas pavėlavo į traukinį.
— Ar seniai išėjo traukinys?
— Dvi minutės.
— Tai dar nieko! Maniau, kad koks pusvalandis.

SALDAINIAI

Svečias, duodamas Aldutei dešimt saldinių:
Pasidalink po lygiai su broliuku.

Aldutė:
— Aš duosiu jam tris...
— Argi nemoki skaičiuoti?
— Aš tai moku, bet broliukas nemoka!